

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden [mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele, toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da po šiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrt leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90

Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, s kratko se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Papežev jubilej.

Poglavar katoliške cerkve jubila. Dne 20. februarja je preteklo 25 let, kar je bil izvoljen papežem, in 3. marca bo 25 let, kar je bil kronan s papeško tiaro.

Cerkveni krogi se trudijo na vse načine, da bi se ta redki jubilej kar mogoče najsijajnejše praznoval in da bi pokazal moč in veljavo rimskega papeža. Na to se polaga toliko večja važnost, ker je povsod, zlasti pa v katoliških deželah, nastalo mogočno, vedno naraščajoče gibanje proti posvetnim pretenzijam cerkvenih činiteljev in njih protikulturnim prizadevanjem.

Tudi pri nas Slovencih se trudijo cerkveni krogi, da bi priredili čim lepšo in čim pomembnejšo manifestacijo v počaščenje papeža in čez vse jim je ležeče na tem, da bi v Rimu rekli: Ves slovenski narod se je papežu poklonil.

Toda — v Rimu tega ne bodo mogli reči, pač pa bodo najbrž — morda z obžalovanjem, morda pa tudi brez obžalovanja — morali konstatirati, da se velik del slovenskega

naroda, tisti del, kateremu pripadajo njegovi najizobraženejši sinovi — ni pridružil počaščenju najvišjega cerkvenega poglavarja povodom njegovega najlepšega jubileja.

Naše mnenje je, da se narodno-napredna stranka ne more in ne sme udeležiti papeževega jubileja.

Ne iz katerega osebnega nasprotstva proti papežu, ne iz nasprotstva proti cerkvi ali veri. S človeškega stališča sodeč bi se vzlic svojim svobodnimiselnim nazorom lahko udeležili jubileja, saj je vendar kaj izrednega, kar se namerava praznovati. Ali jubileja se ne kaže udeležiti v znak protesta proti razmeram, ki so jih v naših krajih ustvarili papeževi uradniki, škofje in drugi duhovniki.

Ne čutimo se poklicane soditi, kolike so zasluge papeža Leona XIII. za rimsko katoliško cerkev. To prepuščamo drugim. Kot stranka, katere stoji na nacionalnem stališču, obračamo svojo pozornost pred vsem na to, kar je poglavar cerkve storil v narodnem oziru za nas, oziroma, kaj se je za njegovega vladanja zgodilo.

V tem oziru pa nam celo duhovniški listi ne vedo ničesar povedati. Pač citirajo izrek papeža Leona XIII: »Po božjem sklepu se kaže, da je slovenski narod prihranjen za posebne namene« — ali dejanja v dosego teh posebnih namenov, dejanskih dokazov papeževe naklonjenosti do Slovanov ne morejo navesti nobenih. Lahko bi bili sicer omenili, da je papež Leon uvrstil dan sv. Cirila in Metoda med one praznike, ki se morajo po vsem svetu slovesno praznovati, ali zamolčali so to, ker je papež slovenska blagovestnika pozneje zopet degradiral.

Tudi za časa Leona XIII. je ostal sistem katoliške cerkve Slovanom sploh in zlasti nam Slovincem skrajno neprijazen vzlic prej citiranemu papeževemu izreku.

Odkar je Leon XIII. rimski papež so se zgodile na Slovenskem stvari, ki so zasekale slovenskemu narodu globoke rane. Odkar je Leon XIII. papež, je bil imenovan pokojni Missia najprej škofom v Ljubljani in potem nadškofom in kardinalom v Gorici. Missia je duševni oče tiste stranke, s katero je danes slovenski narod zapleten v najhujši boj in Missia je ustvaril to stranko, da bi zatrl narodno in kulturno gibanje mej Slovinci.

V tem času je bil poslan v Celovec škof dr. Kahn, ki je bil osredotočil vse svoje delovanje na to, da bi koroške Slovence odvrnil od narodnega dela in jih potopil v nemšču in v klerikalizmu.

V tem času se je na Primorskem začela ljuta vojna duhovnikov proti slovenskemu bogoslužju in je bil slovenski jezik pregnan iz mnogih cerkev, v katerih je imel od pamti-veka domovinsko pravico.

V tem času je bil imenovan ljubljanskim škofom dr. Anton Bonaventura Jeglič, tržaškim škofom pa dr. Nagl, ki je slovenskega jezika ravno tako nezmožen, kakor colovski škof dr. Kahn, samo da ni nikdar prišel v položaj obljubit, da se tega jezika nauči in mu torej ne bo treba obljube prelomiti.

Ta dejstva, katerih vsako je hud udarec za slov. narod, ta dejstva, ki bi se lahko še dala izdatno pomnožiti, so [pač jako čudna ilustracija gori navedenih papeževih besedi. Lahko bi se tudi reklo — krvava ironija. Vemo sicer, da papeža osebno ne zadene vsa odgovornost, da se tudi v cerkvi marsikaj zgodi, kar mu ni po volji, ali papež je in ostane nositelj tistega sistema, kateremu se imamo za vse to zahvaliti in zato pade nekaj odgovornosti na vsak način tudi na njega.

Toda vzlic vsemu temu, bi se narodno-napredna stranka morda vendar vdeležila papeževega jubileja in starčku na papeškem prestolu izrazila svoje spoštovanje in svojo udanost, dasi no razmere na

Slovenskem, zlasti pa na Kranjskem po krivdi papeževih uradnikov postale tako neznosne, tako vnebovpijoče, da je treba proti njim na posebno slovesen način protestirati, tako protestirati, da se to ne bo moglo preslišati, tako, da se bo čulo notri v Rim.

Popisovati teh razmer ni treba. Kar uganja kler. stranka na Kranjskem, to presega vse meje, kaj takega je drugod v Evropi popolnoma nemogoče, ker bi povsod povzročilo krvavo revolucijo, poulične boje z vsemi strahotami, ki jih navadno spremljajo. Počenjanje klerikalne stranke je tako, da je v nekdanji čez vse pobožni kranjski deželi na tisoče in tisoče ljudi pripravljenih izstopiti iz katoliške cerkve, storiti torej korak, ki se pač sfori samo v najsikrajnejši sili.

Nečemo reči, da papež to počenjanje odobrava. Ali papež je poglavar cerkve, škofje in drugi duhovniki so njegovi uradniki in delajo v njegovem imenu in zato je za nas popolnoma vse eno, če papež ve ali ne ve, kaj se pri nas godi. Rim ima moč, da tem razmeram konec naredi in mi vidimo, da se Rim ne gane. To je za nas dovolj.

Proti tem razmeram pa, ki so jih vstvarili papeževi uradniki, se borimo mi z največjimi težavami in z največjimi, dostikrat uprav nadčloveškimi žrtvami; pod temi razmerami ječi vsa dežela, trpi vse prebivalstvo, trpi vse javno in vse zasebno življenje. Proti tem razmeram protestujemo dan na dan in v protest, v najslovesnejši protest protittem razmeram in sploh proti vsemu počenjanju škofa Jegliča in njegovih duhovnikov se narodno-napredna stranka ne more in ne sme udeležiti papeževega jubileja.

Kot človeku želimo papežu vse dobro in od vsega srca, ali slavno-

stim v njegovo čast se ne moremo pridružiti, ker so razmere, v katerih živimo, prežalostne.

Državni zbor.

Seja dne 27. februarja.

K seji je došlo jedva do sklepčnosti potrebno število poslancev, kajti poslanci iz oddaljenih dežel so si podaljšali pustne počitnice do prihodnjega torka. Sicer pa tudi ni bilo pričakovati posebno opasnega predmeta. Večji del se je izpolnila interpelacije in debate zaradi navala na nemško hranilnico v Pragi, potem se je šele razpravljalo o zakonu glede pridobinskih in kmetijskih zadrug, kakršen zakon je zavrnila gosposka zbornica. Razun omenjenih interpelacij pa je bilo podanih še več drugih; med drugimi so interpelirali posl. Vuković zaradi prepovedi koncerta, ki so ga nameravali prirediti dunajski Slovani na korist macedonskih begunov; posl. Malik je predlagal izdajo zakona o izvrševanju živinozdravniške prakse; posl. Daszynski interpelirali zaradi aretiranja nekega ruskega državljan na avstrijskih tleh itd.

Tudi ministri so odgovarjali na razne interpelacije. Trgovinski minister baron Call je odgovoril na interpelacije glede razmer pri donavski parobrodni družbi; nadalje na interpelacijo glede odpovedi trgovinske pogodbe s Srbijo, pri kateri priliki je izjavil, da si vlada vse prizadeva, da se trgovinska politika vodi dalje po dosedanjih potih.

Na predlog posl. Fiedlerja se sklene o pridobinskih in kmetijskih zadrukah nujno obravnavati. Porabila pa se je ta prilika, da se je le govorilo o nemški hranilnici v Pragi. Posl. Fiedler je očital hranilnici, da je podpirala s svojim denarjem stavbo nemškega gledališča, kupila „grand hotel“ ter ga poklonila nemškemu „Studentenheimu“, da se pritegnejo na praško vseučilišče dijaki iz Prusije. Tudi je dokazal, da zavod ne temelji popolnoma na zakoniti organizaciji. Nemška hranilnica je politična bojna organizacija Nemcev na Češkem.

LISTEK.

Praška pisma.

Run na bogato, v nemških rokah se nahajajočo hranilnico je pokazal, kako zelo je defraudacija v svetovaelavski posojilnici podkopala zaupanje v denarne zavode. Že zadnje mesece sem je ljudstvo, osobito po deleži jemalo svoj denar iz posojilnic in ga vlagalo v hranilnice. Zdaj pa, ko se je raznesla vest o izmišljenem krah „česke“ hranilnice so osobito mali, neinteligentni vkladatelji docela izgubili vsako hladnokrvnost. Palača česke hranilnice je bila zadnje dni kar oblegana, vsa široka ulica je bila polna vznemirjenega ljudstva, da je bilo treba poklicati policije na konjih, da so vsaj električnemu tramvaju in vozovom napravili prosto pot. Nezaupnost v denarne zavode se je tako razširila, da so nekateri bojazljivi tudi iz drugih bank vzdignili svoje groše, da jih shranijo raje v starih nogavicah pod vzglavjem ali v težkih lesenih škrinjah. Češka hranilnica ima 48 milijonov rezervnega zaklada, cela svota vlog iznaša pa

preko 230 milijonov kron. Te številke pač jasno dokazujejo, kako nepotreben je vsak strah. Češka hranilnica je najbogatejša v celi Avstriji in vendar je bila vera v njeno solidnost podkopana v par dneh samo na podlagi izmišljenih pripovedovanj. Hranilnica je izplačala že preko 15 milijonov kron vlog in še vedno se tlačijo pred blagajnicami mali neinteligentni vlagatelji iz dežele, kateri ne čitajo nobenih listov in so nepristopni vsakemu pametnemu pripogovoru. — To je posledica manipulacij v svatovaelavski posojilnici, v katero je imelo ljudstvo neverjetno zaupanje — saj so bili duhovniki, Kristusovi namestniki njeni vodniki!

Kakor je obžalovati rastočo nezaupnost prebivalstva po deželi do denarnih zavodov, ki bi znala imeti še kaj žalostne posledice, tako malo za služi česka hranilnica, v kljub vsej svoji solidnosti, naše simpatije. Češka hranilnica živi skoraj z večine s kapitala českega prebivalstva dežele, obogatela je od českega denarja, vendar je njeno vodstvo čisto v nemških rokah, in razume se, da podpira „česka“ hranilnica iz svojih dohodkov le prizadevanje Nemcev, ustanovlja nemške šole

in je povsod in vedno zaščitnica nemški pohlepnosti na škodo Čehov. Njeno postopanje je v tem oziru analogno delovanju naše kranjske hranilnice in je še bolj jednostransko in nepravilno. Zato se ni čuditi, ako žele rodoljubi, da bi vsi Čehi porabili priliko, se končno zavdli svoje narodne dolžnosti in vzdignili svoje kapitalije iz hranilnice, ki deluje le v njih lastno škodo, ter naložili denar v svojih lastnih denarnih zavodih.

Nemci so že brez tega dovolj obestni in nerazumno bi bilo, ako bi jim Čehi sami pomagali zatirati svoje lastno pleme. Karakteristično pa je, da jim klerikalec oziroma duhovščina in osobito razni redovi pri tem, kar največ pomagajo. V vseh redovih se zadnja leta strašno širi nemškutarstvo in sovražstvo do Čehov. V mnogih redovih je občevalni jezik edino zveličavna nemščina in Čehi se pošiljajo v druge nemške dežele, da bi se z vso silo preprečila probuja narodne zavesti tudi v teh krogih. Osobito nekateri redovi so postali v svojem počenjanju že kar predrzni. Tako je v zadnjih dneh imenovalo vodstvo bolnišnice usmiljenih bratov v Pragi primarija za notranje

bolezni Nemea, čeravno je že kirurški primariat v rokah Nemca in je bilo pričakovati, da se bo oziralo zdaj na Čeha. Češki lekarski krogi so pričakovali, da je pač samo po sebi razumljivo, da dobi to mesto češki zdravnik in sicer kateri izmed univerzitetnih docentov, da se s tem razmnoži število zdravnikov-učenjakov praškega českega zdravniškega naraščaja. Razume se, da se češki zdravniki ne zadovoljijo s takim ravnanjem usmiljenih bratov in bodo iz tega koraka izvajali svoje konsekvence. Brez tega ima vlada za praške visoke šole dvoje merilo, in zdaj bi manjkalo samo še, da bi še vodstvo reda, ki je odkazan na podporo českega prebivalstva Prage in kraljevine češke, poštepevalo tuji germanisačni duh.

Te dni je bil zaslisan v petem procesu zoper fabrikante plemstva tudi minister dr. Rezek. Mejtský, človek, ki je dovršil samo tri gimnazijalne razrede, ki pa je imel vkljub temu v genealogiji tako „sijajne“ vspehe, da je dobil v kratkih letih preko 50 tisoč kron honorarja za svoje falzifikate, je žalostni junak tega procesa. Obdolžil je ministra, da je falzificiral zapiske o rodbini Růžek in Trmol. Ali v dobi,

ko so bila ona falsa narejena, je bi minister še terciar in kvintan v Jindř. Hradeci in ni mogel biti v Pragi. — Branitelj toženega Mejtskega je vprašal ministra, ako bi odstopil od sodnega zasledovanja obtoženca z ozirom na njegovo rodbino. Minister Rezek je na to izjavil, da ga spravlja to vprašanje v zadrego. Bil je zelo težko obdolžen in seglo se je na to, kar jedino ima, na njegovo čast. Bilo mu je zato drago, da je bil poklican k zaslišanju, da more javno vso stvar pojasniti. Branitelj zahteva nekako kristjansko ljubezen, ali z ozirom na temelj cele stvari, ki je bila zame kar najbolj neprijetna in je obtežila moje brez tega težko stanovišče, ne morem zameniti ceste pravice zakona za cesto milosti. Pri zaslišanju ministra je bila sodna dvorana polna radovednega občinstva.

In še nekaj vznemirja češke duhove: — podraženje piva. Pivovarnice prevezeti deželne davka 1 K 70 h, hektoliter, gostilničarji se branijo in dokazujejo, da se jim že tako dovolj slabo godi in da morajo zato povišati ceno piva za 4 h pri litru. A konzumenti? — Konzumenti ti najbolj protestirajo proti temu, da bi se jim

Posl. Wrabetz je tudi prišel od zakona, o katerem se je debatovalo, na nemško hranilnico ter isto zagovarjal proti Friedlerjevemu obdolžitvam.

Posl. Formanek in Fresl sta istakata kritikovala ta denarni zavod. Čehi niso uprizorili gonje zoper zavod, temuč hranilnica ščunva zoper praško slovensko prebivalstvo.

Posl. Tschann je skušal dokazati, da je cela stvar zoper hranilnico uprizorjena z namenom, da bi se pridobila sv. vavilski posojilnici državna pomoč. Češki poslanci so ugovarjali.

Posl. Urban je na široko zagovarjal hranilnico.

Posl. Dyk je dokazal nasprotno ter je prišlo med njim in poslanci Albrecht, Stein in Grössl do ostrih kontroverz.

Ko je še govoril prav obširno posl. Pergelt, se je generalna debata prekinila.

Ministrski predsednik je potem odgovarjal na celo vrsto interpelacij med drugimi tudi na Urbanovo zaradi nemške hranilnice v Pragi, češ, da je pri zavodu vse v vzornem redu. V odgovoru na interpelacijo posl. Vukovića je rekel dr. Körber, da se je name-ravani koncert moral prepovedati, ker bi se to v inozemstvu smatralo za strankarsko vmešavanje v macedonske razmere.

Prihodnja seja bo v torek. Na dnevnem redu je prvo branje budgeta in prvo branje nagodbe.

Reforme za Macedonijo.

Ze so se začele oglašati kritike o avstrijsko-ruskim reformnim načrtih. Bolgarsko in srbsko časopisje presoja načrte precej malodušno in nezaupljivo. Tudi Macedonci so se že izjavili, da so reforme nesprejemljive, tudi če bi več nudile, kakor avstrijsko-ruske, dokler velevlasti ne jamžijo, da se bodo tudi izvršile, temuč jih prepuščajo na milost in nemilost turški vladi. Bolgarski list »Večerna pošta« imenuje reformne načrte »mednarodni cinizem« ter napoveduje vojno in ustajo. Vendar so treznejši Macedonci voljni počakati, ali se bodo predlagane reforme izvedle, preden reforme povsem zavržejo. Albanci so ostali slej ko prej neizprosni, posebno oni v Djakovu in v Mitrovici napovedujejo boj do skrajnosti. In ker imajo več svojih ljudi v sultanovi bližini, katerim sultan vse zaupa in veruje, ni izključeno, da bodo istega pregovorili zase. Posebno v Srbiji so z načrti nezadovoljni, ker se v istih prav nič ne omenja usode srbskega ljudstva v Stari Srbiji. Tudi prevladuje mnenje, da so reforme neizvedljive, dokler se Albanci ne razorožijo. Nezadovoljnost v Bolgariji je pač umljiva s praktičnega stališča. Tako med uradničtvom kakor tudi med častniki je jako mnogo agitatorjev, ki so si rešitev macedonskega vprašanja čisto drugače snovali. Računali so na razširjenje bolgarskega ozemlja,

a tem pa tudi na ugodnejši avanzma, ker bi se število uradnikov in častnikov moralo znatno pomnožiti. Nesobično sodijo reformne načrte na Grškem in Rumunskem, kjer so iste tudi s splošnim zadoščenjem sprejeli. Tudi v Italiji imajo svoje pomisleke proti avstrijsko-ruski akciji. Italijanska vlada je poslala polkovnika Signorileja v Macedonijo, da se na lastne oči prepriča o razmerah ter poroča vladi. Istočasno sta se ustanovila v Milanu dva odbora, eden za Macedonijo, drugi za Albanijo, ki nabirata denar za ustaše.

Politične vesti.

— Spojitev hrvatskih opozicijskih strank je naletela zopet na oviro, ki pa se bo skoraj gotovo mirnim potom premagala. Vprašanje se namreč suče okoli spojitve vseh treh strankarskih glasil (»Hrvatska«, »Obzor« in »Hrvatsko Pravo«). Ker je vsako teh glasil ustanovljeno z večjimi žrtvami strankinih pristašev, bo treba obe prenehajoči glasili prime-roma odškodovati.

— Avstrijsko-italijanska trgovinska pogodba se bo najbrže zavlekla vsled ogrske obstrukcije; ker ni mogoče določiti roka, kdaj bo ogrski državni zbor sprejel carinski tarif, se tudi pogajanja za novo trgovinsko pogodbo ne morejo pričeti. Italijanska vlada ima že izdelan podrobni avtonomni carinski tarif, ki daje agrarcem velike koncesije.

— Nemška budgetna komisija je včeraj nadaljevala vojni etat ter zopet črtala mnogo vladnih zahtev.

— Sprememba vlade na Bavar-skem. Splošno se zatrjuje, da je sedanjí vladar utrujen ter se hoče na svoj rojstni dan (12. marca), odpovedati vladi. Da se omogoči nastop vlade princu Ljudoviku, se ustava spremeni.

— Papežev jubilej. Včeraj je sprejel papež diplomatski zbor, ki mu je izrekel čestitke ter nato defiloval mimo jubilarja. Katoliškim diplomatom se je tudi izkazala posebna milost, da so smeli papežu poljubiti — nogo.

— Reforma učiteljskega disciplinarnega zakona. Naučni odsek bo v današnji svoji seji med drugimi nujnimi zadevami tudi obravnaval o presnovi disciplinarnih predpisov za učitelje.

— Obstrukcija na Ogrskem. Ljudska stranka je sklenila obstrukcijo nadaljevati.

— Ogrske volitve. Pri dopolnilni volitvi v Szant Martonu so se dogodile pravcate bitke med volilci napredne in ljudske stranke. Okoli 50 volilcev je bilo tako hudo ranjenih, da se niso mogli udeležiti volitev. Prepirajoči so tudi zažgali dve hiši. V drugi občini so se obdelovali v gnojnim vilami. Neki kmet je bil preboden.

— Višjim predsednikom v Poznanju je imenovan vladni predsednik

pl. Waldow, ki slovi za odločnega konservativca.

— Glede Macedonije je izjavil ruski poslanik v Carigradu, Tiglov, da se ni zanašati, da bi Turčija izvedla reforme. Koncem marca je pričakovati splošno ustajo, katere posledice se niti ne slutijo za svetovni mir.

Dopisi.

Iz Novega mesta. Mnogo veselice se je že priredilo v naših čitalniških prostorih, toda tako sijajno, kakor zadnja maskarada »Lukežev semenja«, ni še vspela nobena. Za najlepšo veselico se je smatrala doseďaj zadnja veselica požarne brambe, ki je zares izredno ugajala vsem udeležnikom, toda maskarada jo je še v marsičem prekosila; lahko trdimo, da ni bilo v čitalnici še nikdar toliko živahnosti, toliko veselja in neprisliljene zabave, kakor na ta večer. Vsi čitalniški prostori so bili natlačeno polni in kamor si pogledal, povsod si videl vesele obraze. Smeh, veselje in živahni razgovori so se razlegali po sejmišču, po gostilniških prostorih in po plesišču. Posebno živahno je bilo seveda vrvenje na sejmišču, ki se je priredilo v plesni dvorani. Tukaj je nastala taka gnječa, da včasih ni bilo mogoče naprej. Med sejmarji so se nam posebno prikupile brhke Kranjci in Hrvatice, ki so v lepih narodnih nošah prodajale v svojih prodajalnah, ličnih šotorčkih in bazarih najrazličnejše blago. Na sejmu je bilo videti pa tudi vsakovrstne druge obraze, ki jih srečavaš ob takih prilikah. Mnogo zabave je na tem prostoru povzročil cigan, ki je imel zaradi svoje tatinske narave veliko opraviti z mestno policijo in magistratom. Nad vse originalen je bil dalje nastop kmeta, ki je ponujal vinsko pokušnjo. Prav zanimive so bile med sejmarji maske ciganke-vedeževalke, mešetarja, juda, zoboderca, Bošnjaka, Kočevarja s pomerančami, policajev, sodniškega sluga, prestarja, slaščičarja itd., ki so vsi izvrstno rešili svoje vloge. Izmed raznih šotorčkov moramo posebno omeniti okusno ozaljšan šotorček, kjer se je v malih kozarčkih točilo razno buteljsko in namizno vino in kjer so se dobile tudi vroče klobasice. Ta šotorček je bil ves v zelenju, tako da je izgledal kakor lepo obraščena vrtna lopa, in kar ga je posebno kinčalo, to so bile lepe razne majolike, puterki in drugi emblemi, ki so bili prav okusno na njem obešeni. Izmed mask, ki so nastopile na sejmu, moramo omeniti zlasti krasne maske, ki so predstavljale vinsko trto, škrteljna, zajčka, potem Neapolitanko, ki je prodajala cvetlice, Švicarko, Elzasinjo itd. itd. Med moškimi maskami nas je zanimal interesanten zamorec, lepi mornar, imeniten gigerl, pirot itd. Razum mask je bilo na sejmišču seveda vse polno občinstva, tako da si časih težko preril skozi gnječo. Tik sejmišča, na odru in v gledališčni

garderobi, je bilo prirejeno zabavišče. Tukaj so bili postavljeni šotori me-nažerije, kinematografa, panoptikuma, panorame in Gašprčkovega prizorišča. Na tem prostoru je bil tak dirindaj, da sam sebe nisi razumel. In kako tudi ne! Različna godba, lajne, harmonika, boben, činele, vse to je napravilo toliko šuma in hrupa, da si nehoti mislil na dunajski prater. Originalne so bile maske posestnikov teh zabavnih etablismajev; vsi so se prav pošteno trudili, da so ponudili sejmarjem kolikor mogoče užitka in veselja. Kakor tukaj, tako je bilo pa tudi po gostilniških prostorih vse živo in veselo. Restavrater »pri Gambrinu«, ki je točil samo pivo, je imel vse polno gostov. In ravno tako polna je bila tudi kavarna in vinska klet. Vinska klet se je po svoji dekoraciji in sceneriji tako dopadla, da so bili vsi iznenadeni. Odprla se je ob 10. zvečer s koncertom vrlih tamburašev, ki so nastopili kot ogrski cigani v krasnih kostumih. Igrali so tako izborna, da jih je vse navdušeno poslušalo in da ni bilo ploskanju konca. Vse se je trlo krog njih, tako je dopadla vsem njih godba. Smelo trdim, da bi se bili s tem koncertom in z vinsko kletjo lahko pokazali v vsakem večjem mestu, tako vrlo dobro se je posrečila ta priredba. Za zabavo sta pa tudi skrbela imenitno kostumirana krčmarja »vinske kleti« in restavracije »pri Gambrinu«. Tudi na plesišču, kjer se je začela zabava šele potem, ko se je pospravilo sejmišče, je bilo vse živo in veselo. Orkester novomeške godbe, ki je na tem prostoru sviral, se je pošteno trudil, da je ustrezal zahtevam mnogoštevilnih plesalcev, ki so rajali do ranega jutra. Na vspeh, ki se je dosegel s to veselico, je čitalnica lahko ponosna; zato moramo odboru, ki se je »ad hoc« konstituiral iz nekaterih dam in gospodov, odkritosrčno čestitati, kajti izvršil je svojo nalogo v kratkem času tako dobro, da so bili vsi iznenadeni. Bodi izrečena vsem srčna hvala za to! Čitalnica se je pa ta večer vnovič lahko prepričala, da se dá društveno življenje v njej gojiti in povzdigniti, toda le ob složnem delu vseh poklicanih krogov in ob primernem vpoštevanju meščanskega življa, kar bi morala zlasti naša mlada inteligenca nekoliko bolj uvaževati, kakor se je to godilo do zadnjega časa.

Iz Ribnice. Plesna veselica, katero je priredil klub slovenskih biciklistov »Ribniška dolina«, se je obnesla v vsakem oziru nepričakovano dobro. V dvorani, katero je društvo krasno dekoriralo, je bilo zelo živahno; plesalo se je neumorno in tretjo četvorko je plesalo še 20 parov. Veliko število mask je s svojimi šalami zbujalo občni smeh. Društvo je na to veselico lahko ponosno, akoravno se je balo od strani občinskih odbornikov abstinence. Hvala torej vsem udeležnikom od daleč in blizu. Da je pa res prijetno moralo biti, je

dokaz to, da se je sam peklenski glavar med svojimi podložniki z tesnimi rokavicami vrtil do dne. Posebna zahvala gospodom: Adastu, Franku in Egonu, kateri so salon tako izborno dekorirali, kar je stalo dokaj truda in požrtvovalnosti. Le tako naprej!

Iz Trsta. Med mojo boleznijo, ko sem ležala na smrtni postelji v bolnišnici, se je — nočem reči zlobna oseba, ker mogoče ni tega iz zlobe storila — izmislila ter trosila okrog laž, da sem gotovo jaz pisala one dopise, obelodanjene v »Slovenskem Narodu« in naperjene proti »Marijini družbi«, oziroma velečastitemu gosp. Štembergerju. Ker gre to od ust do ust ter se mi s tem krivica dela, prosim slavno uredništvo, da s častno besedo potrdi, da jaz nisem pisala niti poslala omenjenih dopise. (Op. uredništva: Potrjujemo.) Dolži se me pa vsled tega, ker je bil v rečenih dopisih omenjen tudi zavod sv. Nikolaja. Jaz potrjujem s svojo častno besedo, da mi ni niti sedaj znan pisatelj omenjenih člankov, kateri gotovo ni prav ukrenil, da je mešal zavod med osebne in strankarske boje, ker s tem je rečenemu zavodu več škodoval, nego koristil. Jaz se popolnoma zavedam svoje naloge kot voditeljica ter sem nad strankami, ker zavod ni nikako politično, nego človekoljubno podjetje ter se združujem vsega, kar vem, da lahko škoduje omenjenemu zavodu. Kar sem kdaj pisala, podpisala sem še vselej ali s polnim imenom ali pa »Zmagoslava« in »Darinka«. Le za te podpise sem odgovorna. Dolžnost je torej onemu, ki mi dela krivico, da laž, ki jo trosi, popravi, ako ima kaj značaja, drugače je zloben lažnik, kateri zasluži moje zaničevanje! Najbolj me pa boli, da je dotični porabil priliko, ko sem ležala na smrti bolna, ker je vedel, da se braniti ne morem. S tem je pokazal svoje blago in plemenito srce!

Marija Skrinjar.

Boj proti tuberkulozi in najnovejše ministrske odredbe.

(Konec.)

Kako pa se ima vršiti ta boj? Poglejmo si nekoliko našega sovražnika! Poglejmo, kaka so življenjski pogoji bacila tuberkuloze!

Ako se posuši infekciozen pljunec, razpade s časom v prah, ki ima v sebi virulentne kali, tuberkulozne bacile. Življensko močni pa ostanejo bacili samo v temi, kakor so to dognali poskusi. Solnčna svetloba umori jih v par minutah, a tudi navadna dnevna svetloba uniči moč njihovo. — Jaso je nadalje, da bo ondi največ kalij, kjer je največ prahu, kjer ni ventilacij, kjer je nesnažnost doma, kjer je malo svežega zraka.

Inficiral se bo torej najprej človek z njimi, ki živi v takih pogojih, ki dela in spi v zaduhlih, temnih, nezračenih, nečednih prostorih.

Dalje v prilogi.

pivo zdraževalo. Shodi zato po celi državi, bojkoti in štrajki. Gostilničarji pravijo, da drugače ne bodo točili, kakor po 4 h dražje vsak liter, konzumenti pa pravijo: ako bo dražje pa pili ne homo. In res bi to draženje občutili najrevnejši sloji najbolj, osobito delavci. Pivo je v Pragi po 12 kr. liter, pa tudi po 10 kr., je lažje od našega in se pije namesto vode, osobito, ker Praga še zdaj nima zdrave, čiste pitne vode. Za delavce je torej zdraženje piva, osobito v sedanjem kritičnem času gospodarske krize velikega pomena. Pa tudi gostilničarjem, osobito manjšim se ne godi najsičajneje. Najlaglje bi pač pivovari sami nosili breme novega davka, vsaj vsi cveto in prospevajo. Akcija smilovskega pivovara, ki je stala 400 kron, stoji danes 2200 kron, a ta pivovar, ki je začel pred tridesetimi leti s kapitalom 900.000 kron, šteje danes 18 milijonov imetka in plača 40% dividende.

1. marca se zdraži v vseh praških gostilnah in pivotočih za 4 h od litra, ob enem postane velika večina pivcev vsaj za nekaj časa absistencierji. Kdo zmaga? X.

Prešeren in Slovenke.

Predavanje gđ. Ernestine Jelovškove v »Splošnem slovenskem ženskem društvu«.

»Preslabo peti boje vam sloveče, Pojo Kranjci lepoto moje strune«.

Od nekdanj so bili pesniki ljubljenci ženstva. Da tudi v tem oziru Slovenke ne delajo izjeme, svedoči današnji večer, ki ga je priredilo naše »Splošno slovensko žensko društvo« v spomin, da se je ponovilo danes četrto leto čez petdeset, kar je preminul Prešeren, ljubljene pesnik slovenski.

Da, Slovenci ljubijo svojega Prešerna in tudi ponosni so nanj, toda poznajo ga še premalo!

Velečislane slušateljice! Ne pričakujte, prosim, od mene bogsigavedi kako učenih razprav o Prešernu. Položiti hočem le roko na srce in govoriti o Prešernu kakor živi v moji duši, kakor umevam jaz pesnitve njegove. Govorim z vami, kakor govori mati z ljubljeno hčerko o edini ljubezni svoji.

Ljubiti bi imele Prešerna še posebno Slovenke. Poezije njegove bi

morala imeti ali vsaj poznati vsaka količkaj naobražena Slovenka. Saj, kolikor poznam jaz pesnikov slovenskih, ni nobeden njih opeval Slovenke v tako lepih in različnih pesnih.

Da se pa Prešeren klanja pred vsem ženski lepoti, se ni čuditi: Saj na umetnika vpliva vse, kar je lepo in blago še z dokaj večjo silo, kot na navadnega človeka. — In koga ne veseli gledati mlademu dekletu v zorno lice, v nedolžno, milo oko, v katerem se zrcali, takorekoč, lepota stvarstva. In kaj šele pesnik, umetnik, s svojim mehkim srcem, s svojo rahločutečo dušo! Da, da, lepota je zmagovita! Ali to le za nekaj časa. Ako se ne združuje z njo blago, plemenito srce in bistri duh, ni lepo dekle več »boginja«, temveč le »lepa stvar« in pesnik je izgubil svojo »vero«.

V sonetu: »Čel čas so blagih sapic pogrešvale« se boji pesnik, da Julija in druge »zale Slovenke« »nemški govorit umetne«, bodo njegove pesni, »ker s Parnaso so očetne dežele, morebiti zaničvale«. Pesnik želi torej od »zalih Slovenk nemški

govoriti umetnih«, vsaj toliko domoljubja, da bi ne zaničevale njegovih pesnij, zato, ker so domače. No, kaj enacega se utegne pripetiti še danes, da se smatra kaj domačega za manj vredno, samo zato, ker je — domače. Nasprotno se pa spet ne more odobravati, če hvale kdo kar vse vprek, bodisi dobro ali ne, samo zato, ker je domače. Že zato ne, ker kratki s tem vrednost pravega umetnika, katerih imamo, hvala Bogu tudi mi Slovenci, čeravno ne na izbiro. Torej ne zaničujmo, kar je domače, samo zato ker je naše. Koliko izbornih umetnikov smo že pregнали s takim ravnanjem med tujce, kjer so si stekli slavo in lep zaslužek, in marsikateri je hoté pozabil, kje se je porodil.

A klanjamo se tudi tujemu umetniku spoštljivo. Saj proizvodi človeškega duha so mednarodni. Kar je napisal nedosegljivi, veliki Lev Tolstoj, Rus, je postalo že last vseh izobraženih narodov. Kdo izmed izobražencev ne pozna ime Sienkiewiczza, Poljaka. Ves izobražen svet občuduje nesmrtno umotvoro Italijanov. Shakespearove drame so že last

vseh narodov. Kdo ne čita s strastjo proizvodov slovitih francoskih književnikov. Kdo ne pozna, sosebno v nas, nemških pisateljev in pisateljic sedanje in prejšnje dobe. Da, klanjamo se občudujé vsemu, kar je vzvišeno, kar je lepo. Ali kar je naše ljubimo s podvojeno silo. Lope, da, krasne so tuje pesmi. Ali pesen slovenska je milejša, slajša, sega v srce, kakor nobena, saj je speta v dragem materinem jeziku.

Toda, vrnimo se k Prešernu!

Koliko plemenito sočutje z bolestjo in bedo ubozege dekleta izraza pesnitev »Zapuščena«.

In »Nezakonska mati«! Pesen, tako priprosta, zajeta iz vsakdanjega življenja, in vendar tako pretresljiva, govori celo knjigo; knjigo življenja ubozege, prevaranega dekleta in nje zapuščene otroka.

In kako je rešil pesnik to vprašanje? Vzklila je s porodom deteta v njenem srcu ljubezen materinska. Oj ti zlato, ti sveto srce materinsko! Ti sprejmeš človeka, ko zagleda svet in ga ne zapustiš, dokler ti ne utrpne v smrti to zlato, zvesto srce!

Vselej, kadar čitam Prešernovo

Izkušnje pa so pokazale, da oboli med takimi ljudmi zopet oni naj ložje, čigar zdravstveno stanje sploh ni povoljno, človek, ki se slabo in nezadostno hrani, ki je prisiljen delati v legah, kjer pljuča nepovoljno, ali površno vzdihavajo, kjer ljudem nedostajajo prilike pregibati se v prostem, neokuženem zraku itd. Statistika trdi, da je tuberkuloza v slojih, materijelno dobro situiranih, sorazmerno redka, a da je pri ljudeh tako imenovanih nižjih slojev izdatno pogostejša, tako, da jo danes mnogi nazivljejo naravnost proletarijatsko bolezen.

Iz teh podatkov se bo dala tudi posneti pot, po kateri se ima vršiti boj: priskrbi revnim in delajočim slojem ugodnih življenjskih razmer, gledati, da se ljudje primerno preživljajo, da se skrbijo za obrtno higijeno, da ima delavec zračno in človeku primerno stanovanje — s kratka: v boju proti tuberkulozi se gre za del socialnega vprašanja, tu je socialna higijena na vrsti; za uspešen boj je treba velikih socialnih reform — odredbe o pljuvalnikih pa so v primeri z onimi resnimi, važnimi in prepotrebni prenosnimi tako malenkostne, da postajajo — smešne.

Kaj se pač hoče z njimi doseči? Ako jih ima recimo gostilničar nastavljeni po svojem lokalu, ali se bo primerno skrbelo za desinfekcijo izpljuvkov? Kdo bo plačeval dotične snovi? Ali ima gostilničar nalog siliti svojega gosta, da pljuje v pljuvalnik? In če ta tega ne stori, ali se ga bo kaznovalo radi prestopka proti varnosti življenja? Ali bodo gostje od mize vstajali in hodili bogve v kateri kot posebej pljuvat? — Kaj pa še na deželi? Kdo bo pa nadziral vse te odredbe? Žandarmarija, županstvo, ali kdo? In ali si bosta naš kmet in naš delavec, ki dostikrat še za sol nimata, omislila drage higijenske pljuvalnike?

Teoretično je misel o pljuvalnikih vse diskusije vredna, ali v praksi prenešana je ali neizvedljiva, ali pa tako slabo izvedljiva, da ne bo po našem mnenju imela nobenih higijenskih rezultatov. Če je mislila vlada že začeti boj pri pljuvalnikih, naj bi šla raje korak naprej, in sploh prepovedala po javnih lokalih samo na sebi — oskuto — pljuvanje po tleh. In ker se pri starih navadah in starih ljudeh malo da opraviti, naj bi se upeljalo, da se že otroci po šolah uče pljuvati v vedno čedne rute — s tem bi bilo konec oskudne navade, in tudi v smislu razpršilne infekcije bi bilo gotovo več doseženega, kakor pa s temi pljuvalniki. A pri nas se pljuje po ljudskih in srednjih šolah, po cerkvah in gostilnah, po vežah in cestah — in pljuvalo se bo navzlic vsem lepim pljuvalnikom tudi še lepo naprej, če se ne prične pri mladini odpravljati takih in enakih razvad.

Tukaj je treba zastaviti nož, in urezati v živo. Pred vsem je treba pouka, tudi higijenskega pouka. A kdo se bo brigal za to, ko niti 10. del vseh inteligentnih slojev nima najprimitivnejših pojmov o higijeni. Po katerih šolah pa se uči kaj o higijeni, ki je saj toliko potrebna za življenje, kakor veronauk na višji gimnaziji, dobro umevna psihologija v osmem gimnazijskem razredu, ali kaka zveržena pesniška mera pozabljenih grških odel? In na učiteljskih, kaj se tam stori za higijenični pouk? Kaj na višjih dekliških šolah? Kaj med prostim ljudstvom? Se tiste bore

malo sanitarnih odredb pa, kar jih imamo, stoji na papirju, in ne zmeni se zanje živa duša ne. Na sveže urezine polaga naš kmet še sleje kakor preje pajčevine in konjske fige, in razne babice hodijo k porodom z rokami, kakor bi se pripravljale v hlev, kidat gnoj!

Tako stoji pri nas s higijeno, v državi, kjer ima najvišji sanitetni organ jedino le posvetovalni glas, in manj eksekutive, kot najnižji politični uradnik. Predno se ne pospojuristi do spoznanja, da niso rojeni medicinski izvedenci, in da je zdravstvo jedna najvažnejših državnih stvari, pa še dolgo ne bo bolje, na vzlic vsem visoko bobnečim, človekoljubljaj se topečim ministrskim odredbam.

Ta najnovejši ukaz govori tudi o bolnišnicah, o strežniškem personalu po njih, in raznih drugih takih stvareh. Če bi bila kje ta ministrska naredba na mestu in izvedljiva, tedaj bi bila po bolnišnicah. A poglejmo malo po naši deželi, in videli bomo, da ne manjka samo zahtevanih pljuvalnikov in zdravega strežniškega osonja, ampak, da je nekaj takih »zavodov«, katerim bi morala slavna vlada sploh prepovedati nastanjanje bolnikov v njih. V mislih imamo kranjske blaznice. Leta in leta prenapolnjeni so skrajno vsi prostori, in bolniki so natlačeni po njih, kakor slanki po sodih; radi prenapolnjenosti so si drug drugemu na poti, in leta in leta spé — ker ni ne postelj ne prostora — po tleh, zdravi med tuberkuloznimi v zadelih, dostikrat slabo zračenih prostorih. Blaznica na Studencu prenapolnjena je davno že brez vsakega dopustnega mero; a kdor želi videti nekaj naravnost groznega, potrdi naj se v hiralnico sv. Jožefa v Kravji dolini, — kjer vlada samo ena bolezen, na kateri umre pa s skoro apodiktčno gotovostjo vsak, kdor je tako nesrečen, da pride tjakaj — in to je tuberkuloza. Tamkaj je okuževališče prve vrste, tuberkuloza v čistem razpoloženju, v klasičnih »Reinculturah« doma. A tega nihče ne vidi, temu nihče ne opomore — in tudi slavna vlada se teh nesrečnikov doslej še ni vedela z drugim spomniti, kakor s tisto lepo brošuro o pljuvalnikih in drugih higijenskih postulatih, onih nesrečnikov, katerim manjka prostora, da bi se gibali, postelj, da bi spali in zraka, da bi dihal v njem!

Kaj naj hote vse take malenkostne in neizvedljive odredbe, kjer manjka najprimitivnejših pogojev, da bi jih bilo mogoče plodonosno uresničiti, kjer manjka temeljnih socialnih in higijenskih reform, kjer bi se dalo ljudstvu takih življenjskih odnošajev, ki so sami ob sebi najboljša garancija za ljudsko zdravje. Izboljšajte ljudem eksistenčne pogoje, preživljajte jih in skrbite zanje, da se dobro hranijo, dajte jim dobrih stanovanj, zraka in luči, prostosti in gibanja, pametno in dobro urejenih šol, spravite obolele v zdravstveno povoljne oskrbovalne zavode, potem pa pričnite s finesami, če mislite resno z ljudskim zdravjem. Noben »Trinkerasy« in noben zakon proti pijančevanju ne bo odpravil pijančevanja brez socialnih reform, tako gotovo ne, kakor ne tuberkuloze kot ljudske bolezni, dokler se bo brez temeljitih reform z momentnimi ministrskimi odredbami streljalo po vrabcih — s kanoni!

Dr. Stockmann.

»Nezakonsko mater«, se mi vrivajo razne misli, kaj je hotel, kaj je mislil takrat pesnik, ko jo je napisal? Ker poznam njegove nazore v tej stvari, in posebno njegovo plemenito človekoljubje in ker ta pesnitev ne bo nikdar času neprimerna, zastarela, naj govorim o nje obširnejše.

Kdaj se je rodilo prvo nezakonsko dete?

Takrat, ko se je upeljal zakon. Kdaj se bo rodilo zadnje?

Kadar ne bo de pljula več vroča kri po žilah človeka.

»Kaj pa je tebe treba biló, Dete ljubo, dete lepó. Meni mladi deklici, Neporočeni materi?«

Zaplaka obupno ubožica ob zibelji svojega deteta. Milo toži dalje ljubljénku:

»Oče so kleli, tēpli me, Mati nad mano jokali se; Moji se mēne sramovali so Tuji za mano kazali so.«

Toda še hujše gorje:

»On, ki je sam bil ljubi moj, On, ki je pravi oče tvoj, Šel je po svetu, Bog vo kam, Tebe in mene ga je sram.

Kaj pa je tebe treba biló, Dete ljubo, dete lepó!«

A vse preмага ljubezen matere:

»Al' te je treba biló, al' ne, Vendar presrečno ljubim te.«

»Meni nebo odprto se zdi, Kadar se v tvoje ozrem oči, Kadar prijazno nasmejaš se, Kar sem prestala, pozabljeno je.«

»On, ki ptice pod nehom živi, Naj ti dá srečne, vesele dni! Al' te je treba biló, al' ne, Vedno bom srčno ljubila te.«

Tako govori srce matere, četudi — nezakonske.

Slišala sem nekoč iz ust take revice: »Kako sem se čutila nesrečno, preden se mi je porodilo dete, nameravala sem je dati kam v rejo, da grem zopet v službo. A ko se mi je rodilo revčče, in sem mu gledala v očesi, v te ljubi, nedolžni, se mi je tajalo srce: Ne, ne dam je od sebe, v tuje roke! Rajše opravljam najtežja dela, če treba noč in dan. Oj ti sveto, oj ti blaženo srce materino!

Toda, kjer je veliko svetlobe, tam je tudi senca. Na misel mi hodijo one sirote, katere se nazivljejo z imenom »rejenčiki«. Rejenček! Kolika

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. februarja.

— **Osebnosti.** Absolvirani tehnik, g. P. Kohler iz Litije, je imenovan železniškim inženerskim pristavom v Sarajevu. — Saksonski kralj Jurij pride sredo meseca, marca, najbrž dne 16., v Opatijo, kjer ostane več tednov.

— **Škof v Rimu.** Danes je škof Jeglič odpotoval v Rim, da prisostvuje slavnosti papeževga jubileja. Nekateri ljudje hočejo vedeti, da je nesel seboj album, v katerem se nahajajo fotografije raznih katoliških odličnjakov, kakor so dekan Koblar, župnik Rudolf, župnik Mezeg, kurat Ferjančič, kapelan Žužek itd., na albumu pa je motto: »Mi pa ostanemo, kakor smo b'li.«

— **Torej je le bil obračun.**

Zadnja številka »Mira« je prinesla seveda jako previdno sestavljeno poročilo o obšernem zboru političnega in gospodarskega društva za Slovenec na Koroškem. »Mir« poroča tole: »Pri raznih nasvetih se je vnel jako živahen, a popolnoma stvaren razgovor, kako naj deluje društvo zanjeprej. Stavilo se je mnogo dobrih in primernih nasvetov in nalog, na novo izvoljenega odbora bode, da jih tudi izvede. Gosp. župnik M. Ražun spregovori o narodnostnem vprašanju ter kaže, da ne smemo zavreči tega, kar so za dobro spoznali izkušani odlični prednamci.

Ostati moramo pri celi trobojnici potegovati se odločno za svoja verska in narodna načela. Nasprotniki nam hočejo vzeti vse, zato je naša dolžnost, da povsod odločno povdarjamo svoje narodno stališče. Gospod župnik Treiber odobrava odločne besede predgovornika ter opozarja na važnost skupnega, odločnega delovanja. Gosp. Vošpernik opozarja na obževanje z uradi, češ, da se v tem oziru stori mnogo narodnih grehov, ker se ne zahtevajo slovenske, oziroma dvojezične tiskovine itd. Tudi duhovniki so glede uradovanja veliko preveč popustljivi. Gosp. posl. Grafenauer kaže na potrebo ni način političnega delovanja in kako z narodno zavestjo peša tudi versko prepričanje. Nemčurji so nam živ dokaz zato in povsem neopravičena, obsodbe vredna je beseda, ki se je nekoč izustila: Nič ne stori, da Slovenci propadejo kot narod, če ostanejo le katoličani. Pri borbi za narodne pravice nam je treba več odločnosti in skupnega, složnega delovanja. Gosp. Ogriz želi več zborovanj in pové slučaj, kako politične oblasti nočejo pripoznati slovensčine. — O isti stvari govori še več drugih gospodov.« »Mir« je malo povedal, a vendar dovolj, da se spozna, da je občni zbor obsodil politiko prefekta Podgorca in na usta posl. Grafenauerja Podgorca samega. Upamo, da

ne ostane samo pri besedah, ki so bile izrečene, ampak da bo novi odbor — v katerem ni Podgorca — tudi resno delal za rešitev koroških Slovencev.

— **Škof v kranjski hranilnici.** Nedavno tega smo poročali, da je škof strahil po kranjski hranilnici. Danes smo v položaju povedati, kaj je iskal v kranjski hranilnici. Iskal je posojila na gornjegrajsko graščino, a — ga ni dobil.

— **Kaplan Ivan Bešter.** Z znanega shoda narodne stranke v Kostanjevici dobro poznati kaplan-junak Ivan Bešter živel je začasno na počitnicah pri svojih ožjih rojakih na Jamniku v Selški dolini. Ker je imel časa v izobilju, sklical je za dan 23. novembra l. l. shod na Jamnik, na katerem je z raznimi neresnicami hujskal Jamničane k protestu zoper sklepe občinskega odbora selškega iz seje dne 20. novembra in osobito proti nameravanemu razširjenju selške šole v trorzadrednico, za katero se je izrekel selški občinski odbor. Za prireditelja tega shoda mu je škofjelosko sodišče prisodilo potem tudi primerno denarno nagrado, katero je pa moral seveda pri sodišču založiti — naš junak. Župan selški, g. Fran Šliber, je potem v seji občinskega odbora z dne 7. januarja t. l. z ostrimi besedami ožigosal neresnično ščuvanje kaplana Beštra na shodu v Jamniku glede sklepa o razširjenju selške šole v trorzadrednico ter navzočemu Beštru v javni seji in v obraz očital, da je neresnico govoril na gorenjem shodu, da je lagal in obrekoval. Naš junak Bešter je uležil potem štirideseti dan po dogodku proti županu Šliberju zavoljo žaljene časti zasebno obtožbo, na katero se je vršila včeraj, dne 27. februarja, glavna razprava pred škofjeloskim sodiščem. Proti obtožbi je nastopil župan Šliber dokaz resnice, s katerim je po triurni razpravi tudi popolnoma prodril ter bil od obtožbe oproščen kaplan Bešter pa obsojen v stroške. Poslednjemu seveda ni ugajala taka sodba ter je takoj priglasil proti isti vzklic. O izidu vzklicne razprave bomo svojeodobno poročali ter tedaj tudi nekoliko podrobnejše osvetlili ta za naše kranjske razmere zelo karakteristični slučaj.

— **Zopet Anton Mezeg.** V sobotni številki »Slovenca« si je upal Anton Mezeg, župnik v Špitaliču, s predrznostjo tajiti, kar smo mi pisali o njem pred 4 tedni. Takrat smo nekako površno povedali, da je Mezeg v začetku januarja t. l. neki dan spal v Loki z dvema mladima dekletoma, izmed katerih jedna je prejšnja njegova kuharica ter je znana, da ji je trn izdiral. Tudi smo povedali, da so se on in obe dekleti podpisali z napačnim imenom v knjigo tujcev v dotični gostilni, kjer so spali. Za vse to smo imeli že takrat zanesljive priče in dokaze ter

smo Mezeg samo zato malo ošvrkali, da bi se ta grešnik kaj poboljšal. Cele 3 tedne je molčal. Prisilili pa so ga, da je napravil neko izjavo v »Slovenca« od zadnje sobote, kjer vse to taji, kar je res. Kdo ga je prisilil, to si lahko mislimo, ker je v Ljubljani »popravarstvo« in vlada morala sv. Liguorija. Mezeg se je obojega poslužil. Vsalet te njegove predrznosti mi danes še enkrat povemo: 1) Da je Mezeg ležal v dotični gostilni v dvema dekletoma Franco in Micko Čemažar iz Selc. 2) Da je on ti dve dekleti zato nagovoril. 3) Da so se podpisali z napačnimi imeni Micka in Franca Čendič iz Češnjice in Anton Lomek. 4) Da je Mezeg po noči lazil po hiši in zašel v napačno sobo, kjer je ležala hišna gospodinja, katera ga je pošteno ozmerjala. 5) Da sta dekleti tudi hodili v spodnjih krilih po hiši in iskali Mezga. 6) Da so šli zjutraj zgodaj proti kolodvoru. 7) Da je Mezeg izrekel besede: »Včasih sem bil muha, sedaj sem pa leva. Za vse to imamo dokaze: 1.) knjigo tujcev, 2.) neko pismo, katero imamo v rokah in, ki je je pisala ena izmed deklet, v katerem vse to prizna, kar smo pisali. In če Mezeg ne bode hitro tiho in ne zleze takoj pod klop, povedali bomo še več in priobčili celo pismo, ki nam je na razpolago in v katerem bode svet spoznal, kakšen zapeljivec deklet je duhovnik Mezeg. Obelodanili bomo tudi besede njegove prejšnje kuharice, katere bodo značilne, kako nasiljen je Mezeg v gotovih stvareh n. pr. za izdiranje trna. V svoji izjavi pravi Mezeg, da smo ga zato napadli, ker je podrl liberalno trdnjavo v Podkraj. Anton Mezeg, (ali Anton Lomek, kakor se je podpisal v Škofji Loki) molčite in delajte pokoro za svoje grehe! Vemo sicer, da ste za podiranje trdnjav jako vneti, vendar se Vas ne bojimo prav nič ter bomo brezobzirno razkrivali Vaše lepe dogodke in vseh drugih sobratov Vašega mišljenja, dokler ne bodele nehali od Vašega neizglednega življenja. Kaj bode sedaj Mezeg odgovoril, na to smo radovedni. Imamo dokaze na papirju in priče in bi se radi še malo spoprijeli z Mezgom! Škof ga pa lahko postavi takoj za dekana s štirimi kuharicami.

— **Kanonik — framazon?**

Vsak odrasel človek v Ljubljani se še spominja nekdanjega ljubljanskega kanonika viteza Premerstein. Bil je markantna prikazen: Velik in močan, resen in ponosen. V politične boje se ni vtikal. Pred leti je dobil imeniten kanonikat v Olovincu in se je tja preselil, kjer je tudi umrl. Sedaj nas spominjajo nanj češki »Rozhledy«. V tej odlični reviji čitamo kaj zanimivo reminiscenco na rajnega kanonika. Vitez Premerstein je zapustil testament, v katerem je sam določil, kakšen nagrobni napis se mu mora napraviti. Njegova zadnja želja se mu je tudi izpolnila in kamen

beda, kolika zapuščenost, koliko gorja znači beseda: rejenček! Kdo mu je mati? Često je ne pozna. Tujo ženo kliče s tem sladkim, svetlim imenom. Tujko prosi kruha. Tujka mu streže, kadar je bolan. Če je slučajno dobrosrčna ter nima lastnih otrok, ali če je dobro plačana, ga še morebiti ljubi: tudi kaj tacega sem že videla. Toda to so le slučaji. In kdo bo zahteval od tujke ljubezen, če je še mati nima. Kako zamore mati izročiti svoje dete negotovi usodi; je izročiti ljudem, kateri se večinoma le polakomnijo teh borih krajarjev, ki se jim plačajo zato, da nadomeščajo starše — mater!

Videla sem take rejenčke, kako so bili zapuščeni, vsakomur odveč, slabo hranjeni so umirali že v najnežnejši dobi. — Ali to ni še najhujše. — Kaj pa nam pripoveduje sodna statistika? Da je največ nezakonskih otrok, ki že mladoletni posedajo po zatožnih klopih. — In kdo je temu kriv? — Otrok, mami zato, ker se je rodil izven zakona? — O, kriva je le mati, pahnila je nedolžno bitje od svojega srca med

tujce. Gorje mu, kdor ni poznal nikdar svoje matere, nikdar je gledal v obližje; na komur ni nikdar počivalo oko matere. Gorje mu! Kako zamore iskati pri tujki, kar mu je odrekla mati: ljubezen in vzgojo!

Zavrača se mi lahko, da so večinoma krive razmere, da se mlada, nezakonska mati odloči razstiniti se z detetom. Razmere, da, da, razmere! Predsodki! Postavi se nad razmere, le malo poguma treba, ti-stega plemenitega: grešila sem, evo mi pokore!

»Al' te je treba biló, al' ne, Vender presrečno ljubim te.«

Ženska, ko postane mati, je dolžna vzgojiti otroka svojega v poštenega človeka, človeški družbi koristnega. In v zahvalo ji bode spoštovanje poštenih, pametnih ljudi; v zahvalo ji bode spoštovanje, neomejeno udana ljubezen otroka! In zbok tacega vestnega, poštenega ravnanja bodo izginili predsodki, kakor slana na solcu. — In ako prav gleda ta ali oni malo tako od zgoraj; čista vest, da izpolnjuješ svojo dolžnost, in ljubezen otroka odškoduje vse to preziranje.

Kako vendar zamore mati zatajiti svoje srce, utešiti vest, vedeč, da nje dete živi revno, zapuščeno! — Ej, saj se pripeti včasih še kaj hujšega, človeku nedoumnega, da mati uniči dete svoje! — Toda, tiho, tiho o tem!

Da je Prešeren bil, vsaj za svojo osebo, za napredek tudi ženstva, za njega boljše, višje izobrazbo, nam bodi dokaz, da je on sam poučeval Lujizo Pesjakovo - Chrobatovo, hčer dr. Chrobata, kakor nam pripoveduje sama v svojem spisu »Iz mojega detinstva«, »Ljubljanski Zvon« iz leta 1886.

Naj navedem tu doslovno nekaj odstavkov, ker nam označuje kako fino, ljubeznivo, taktno ter dobrosrčno je občeval Prešeren z mladim dekletom. (Lujiza je imela tedaj štirinajst do petnajst let.)

Lujiza Pesjakova piše tako-le: »Rasla sem in skoraj znala čitati. Zanimal ga je napredek moj. Dovoljeno mi bode povedati: pismena moja dela so mu takoj od začetka bila po volji. Zelo je gledal na čedno, čisto pisavo. Hodila sem v neki dekliški zavod. Jednoč, vernivšo se iz

na njegovem grobu je imel naslednji napis: „Hic jacet Friedericus Eques de Premmerstein Canonicus Capitularis Natus MDCCCXXXIII Mortuus MDCCCXCIX“

S. Artis Magister Credo in Jesum Christum qui descendit ad inferos et ascendit ad coelos. „Ko je bil na grobnem spomeniku postavljen, se je ves olomuški kapilelj silno vstrašil napisa oziroma gorenjih tajinstvenih znamenj. Dasi je pokojnik izrečno določil, da se morajo ta tajinstvena znamenja napraviti na njegov nagrobni spomenik, je olomuški nadškof vendar odredil, da se ta znamenja odstranijo. In res so bila ta znamenja s črnim lakom odpravljena. „Rozhledy“ izvajajo iz tega, da je bil kanonik vitez Premmerstein član tajne, od katoliške cerkve prepovedane družbe, prejkone framazon. To je jako verjetno in je gotovo tudi zanimivo zlasti za vse tiste, ki so rajnega viteza Premmersteina poznali.

Promociji. Danes je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava gosp. Fran Goršič iz Ljubljane, v ponedeljek pa bo promoviran doktorjem medicine gosp. Ferdo Kunej. Čestitamo!

Repertoire slov. gledališča. Danes, v soboto je premijera bajke »Sen kresne noči« W. Shakespeara z Mendelssohnovo godbo. — V torek, dne 3. marca se bajka ponavlja. — Dne 6. marca je koncert ruske pevske družbe ge. Nadine Slavjanske.

Konec ruske pevske družbe Nadine Slavjanske. Za ta koncert, ki se vrši v petek dne 6. marca v deželni gledališču, je med občinstvom jako živahno zanimanje in prihajajo osobito z dežele številna naročila na sedeže. Ker nikakor ni mogoče, pridobiti te družbe še za drug večer in je v petek nepreklicno edini koncert Slavjanske v Ljubljani, opozarjamo občinstvo, da si pravočasno zagotovi vstopnice. Koncert se vrši seveda izven abonementa; pač pa so lože stalnim posestnikom na razpolago. Naročila na sedeže sprejema Šešarkova trafika v Ljubljani.

Za veliki ruski koncert, katerega priredi slavna pevka gospa Marija Ivanova Gorlenko-Dolina iz Peterburga v soboto, dne 7. marca s sodelovanjem »Glasbene Matice« se kaže veliko zanimanje med koncertnim občinstvom. Za Ljubljano bo koncertovanje tako slavne pevke-umetnice nekaj posebnega, kajti primadone carske ruske dvorne opere in solistinje ruskega cara, kakor tudi c. kr. avstrijske komorne pevke v Ljubljani še niso koncertovale. Vstopnice in sedeži za ta koncert se že sedaj dobivajo v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu. Pevka koncertuje 2. marca na Dunaju. Program ljubljanskega koncerta prijavimo v prihodnjem tednu.

učilnice, me je srečal ljubeznjivi mož na stopnicah in izpraševal po navadi svoji o tem in onem. Vedela nisem, če so mu odgovori moji bili povšeči ali ne, kajti zamišljeno me je dolgo gledal in molčal. Že sem se hotela posloviti od njega, ko me je prijel za roko in me peljal k očetu.

»Priatelj, daj, naj poučujem hčerko tvojo,« dejal je živahno, »večjega veselja mi ne moreš napraviti!«

Prerad je dovolil oče moj in čas opoldne je bil odločen pouku. Ure, ko bi si bil imel odpočivati od truda in dela, je posvetil plemeniti mož izobraževanju mladega dekleta! In kako gorko, kako resno se je trudil s tem, kar je prostovoljno prevzel! Nikdar se ni ohladil v vnetosti svoji, nikoli ne zamudil ure, bodisi delavnik ali praznik, bilo mu je vsejedno, in proti meni se je vedel s tako izbornostjo, s tako — čestitljivo bi skoraj rekla — vljudnostjo, da sem se, četudi otrok, sama pred seboj čutila povzdigovana.

Zgodovina je bila najvažnejši predmet pouka. Kakšen razloček med domačim poukom in onim v

Mestni eksekutor. Na mesto umrlega gosp. Miroslava Dretnika imenovan je g. Fran Šturm mestnim eksekutorjem v Ljubljani.

Pripravljalni odbor deželne učiteljske konference je imel 26. svečana svojo IV. sejo. Razpravljalo se je o pouku v oddelkih, in sicer vobče, kakor tudi v oddelkih na posameznih kategorijah ljudskih šol ter se končno sklenilo, kako se imajo razdeliti učenci v posamezne oddelke. Poročevalci so bili gg.: Jelenc, Gregorin, Zavrl, Zajec, Segar, Gregorčič, Gdč. A. Sark je poročala o obdih vodilnih za ženska ročna dela na ljudskih šolah ter so se sprejele teze, ki jih je poročevalka stavila. V popoldanski seji je predsedoval ravatelj c. kr. učiteljske, gosp. Fr. Levec. — Prihodnja, V. seja je določena na dan 23. marca t. l. Na sporedu je: a) smoter jezikovnega pouka (poroč. J. Toman), b) slovnica na srednji in višji stopnji (L. Jelenc), c) vodilna načela za pouk v realijah (D. Česnik), v petju (V. Zavrl), v telovadbi (Fr. Gärtner), v pisanju (D. Česnik) in učni smoter pri pouku ženskih ročnih del (A. Sark). Vsled velike obsežnosti stvarine, ki jo ima pripravljalni odbor predelati in z ozirom na potrebno temeljito razmišljanje pri reviziji učnih načrtov, se deželna učiteljska konferenca bržkone preloži na bodoče leto 1904.

Čemu so zakoni? V Sodražici živi neka Marija Marolt, kateri se je zahotel izvrševati pekovo obrt. Imamo postavko, ki do, loča, da zamore to obrt izvrševati samo kdor doprinese dokaz sposobnosti. Marija Marolt takega dokaza sposobnosti seveda ne more doprinese, a vzlic temu je začela izvrševati pekovo obrt. V Sodražici se očitno trdi, da dela to z dovoljenjem okrajnega glavarstva. Priporočuje se, da je bila pred kratkimi dnevi Primožem Pakižem, deželnim poslancem ribniško-kočevskega okraja, pri okrajnem glavarstvu v Kočevju in je s proktencijo tega poslanca dobila dovoljenje izvrševati pekovo obrt. Če je to resnično, potem postopanja okrajnega glavarstva ni možno dosti ostro obsoditi. Okrajno glavarstvo se ima držati postavbe in se po njej ravnati v vsakem slučaju, tudi če tako imeniten in moččen gospod, kakor je Primož Pakiž priporoča, da naj prezira postavko. Če hoče stari Primož za svoj okraj kaj storiti, naj poskrbi, da odnehajo klerikalci od obstrukcije. Tega pa seveda še poskusil ni, ker bi ga Šusteršič in Jaklič hitro naučila kozjih molitvic. Omenjena Marija Marolt izvršuje sedaj dejanjski pekovski obrt v Sodražici, in mi v oči gleda temu le vprašamo: čemu imamo zakon, če že taka muha, kakor je Primož Pakiž lahko doseže, da se kar na kratko razveljavijo?

učilnici! Tamkaj sem besedo za besedo in včasih prav brezmiselno klepetala svojo nalogo, tukaj mi ni bilo treba s suhoparnimi knjigami truditi si glave, kajti zgodovinski prizori so se mi stavili pred oči lepše in življe nego jih popisujejo mrtve črke. Vtisnilo se mi je zatorej za vselej v dušo, kar mi je bilo razloženo s tako krotko in uverujočo, ako tudi ne sijajno retorično spretnostjo. Širilo se mi je srce, rasel moj duh ob neprestani misli na užvišene podobe starih Grkov in Rimljanov in čudila sem se v učilnici, da le to, kar me je doma razvnelo, časih do solz ganilo, bilo isto, kar so součenke moje recitirale malomarno in brez vsega čustva.

Od dne do dne se mi je večala ukaželjnost. Nepotrpežljivo sem pričakovala prvega udarca dvanajste ure, ki me je rešil šolske klopi in brezspasno sem pritekla k učitelju, kateri me je vsikdar vsprejel z enakim veseljem. Kakšno zadostilo zame in menda tudi zanj, ko sem znala natanjko ponavljati, kar mi je povedal včeraj, ko sem dostojno odgovarjala na izpraševanje njegovo!

Iz Novega mesta se nam piše: K notici »Čudne razmere« v 45. številki vašega cenjenega lista izjavljamo, da dijakom tukajšne c. kr. višje gimnazije ni bilo nikoli prepovedano sodelovati pri koncertnih in pevskih točkah, ki jih naša glasbena šola prireja, temuže je prof. zbor že l. 1898. dal izrečno in splošno dovoljenje, da smejo gimnazijski dijaki sodelovati pri vseh naših glasbenih nastopih. V Novem mestu, 27. febr. 1903. Šolsko upravnništvo »Glasbene Matice«.

Nemška nestrpnost. »Domovina« poroča: Znani »Südmärkove« in celjski mestni oče, trgovec Jožef König, utemeljitelj in pospeševatelj »Celeje« in »Studentenheima« je odpovedal svojemu pomočniku službo baje radi tega, ker se čuti Slovenca. Istega je pred kratkim sprejel v službo iz slovenske trgovine, da pridobi z njim slovenske kupce, in ko ga je v to izkoristil, ga sedaj odslavlja. Izkoristeni siromak je oženjen in oče več malih otrok.

„Strašen potres v Ljubljani.“ »Wurzbürger General Anzeiger« je pred par dnevi prinesel svet razburljivo vest, da je bil zadnji terek v Ljubljani sila močan potres. V stolni cerkvi so padali kipi z oltarjev, v Trnovem pa se je neka ulica pogreznila kar za 1 m. Stvar bi bila navadna pustna šala, če bi na drugi strani take vesti ne škodovala našemu mestu!

Porotno sodišče. V ponedeljek se začne porotne obravnave in sicer pridejo na vrsto naslednji slučaji: 2. marca: Anton Žagar iz Medna, tožen zaradi ropu, tatvine in hudodelstva proti pravosti ter Ivan Jerše iz Viča, tožen radi tatvine; 3. marca: Marijana Krt iz Terzina, Antonija Dolenc iz Kozarij in Ivana Zupan iz Klanca vse tri tožene zaradi tatvine; 4. marca: Jernej Matešič iz Ivanjega Sela, tožen zaradi poskušenega umora, javne nasilnosti, motenja vere, žaljenja straže itd.; 5. marca: Gdč. Zofka Kveder, tožena zaradi žaljenja časti in gosp. Anton Skubic, tožen istotaka zaradi žaljenja časti.

Splošno slovensko žensko društvo opozarja sl. občinstvo na javno predavanje dne 1. marca v veliki dvorani »Mestnega doma«. Predaval bo vseučiliščni profesor g. dr. V. Šercl slovensko »O pomenu in razvoju mutastih jezikov in o vplivu žensk na pantomimiko. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

„Zavetišče za duševne delavce“ v Ljubljani. Da se osnuje tako zavetišče (asil) za take duševne delavce, ki so postali dela nezmožni ali so sploh brez posla, o tem, kakor o »Zavetišču za delo in službo iskajoče« ter o »Občnem zavetišču za uboge in pomoči potrebne« — hoče g. M. Stergar govoriti danes 28. svečana ob 7. uri zvečer in v nedeljo, 1. sušca ob 4. uri popoldne in ob 7. uri zvečer v gostilničnem salonu gospe Lozar (Zur Stadt München), Rožne ulice št. 15 — potem v ponedeljek, 2. sušca, v sredo, 4. sušca in v soboto, 7. sušca ob 8. uri zvečer v gosp. Hafnerjevi pivarni ob Št. Peterski cesti. Obče koristni, dobrodelní namen opravičuje prošnjo za obilno udeležbo in moralčno podporo.

Čestokrat je bil ljubi, nepozabljivi oče moj priča teh lepih ur, radostno je poslušal in z jedno roko potem stiskal prijatelju desnico in z drugo ljubkovanje gladil žareče lice moje.

Hitela sva z učenjem, odločena ura je vedno prenaprlo minila in v kratkem se je pouk ob četrtkih in nedeljah pričel že ob najmanjših. Nikdar — kako bi popisala, kar sem takrat občutila — nekoč je položil tiho nasmihaajoč se dragi učitelj staro, preprosto vezano knjižico predme na mizo, odprl jo in brala sem: »Englische Sprachlehre«. Imela sem se učiti angleščine. To me je iznenadilo, to mi je bila čast! Skoraj se nisem zavedala od veselja. S pravo razvnetostjo sem se prijala uka in mesec dni potem sva začela čitati »The Vikar of Wakefield« v izvirniku. Nikdar ni učitelju bilo moči prehaliti izbornega dela.

A njegovi volji sem se morala podvreči in se poprijeti še drugega jezika. Prestrašila sem se ga — bil je latinski. Učenik je dejal, da si z latinščino ogledim pot do nji sorodnih romanskih jezikov. Kolikokrat pozneje sem se uverila, da je trdil

Društvo za varstvo živali. Kot ustanovnica »Kranjskega društva za varstvo živali« pristopila je z ustanovnino 50 K gospa Marija Ban, soproga tiskarskega voditelja v Ljubljani. Naj bi našla mnogo posnemovalk.

Odbor pevskega društva »Ljubljana« opozarja vnovič na svoj že objavljeni občni zbor, kateri se vrši v nedeljo, dne 1. marca v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. Začetek točno ob 2. uri popoldne. Ker se bodo na tem občnem zboru razmotrivala zelo važne točke izven običajnega reda, je želeli da se tako p. n. podporni člani, kakor izvršujoči v mnogobrojnem številu zborovanja udeležijo.

V blaznici na Studencu so — kakor smo že poročali — odpeljali Antona Lässigga. Kakor smo izvedeli, ni bil mladi mož še nikdar v Ljubljani. Ko je prišel, se ni nastanil pri svojih stariših nego drugod. Policija ga je uradoma dala preiskati, ker je s svojim obnašanjem obudil njeno pozornost, ne pa, ker je pisal svojemu očetu pretilno pismo, kajti takega pisma sploh ni. Oče je že storil primerne korake, da spravi bolnega sina v drug zavod.

Ženska podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda v Črnomlju« priredi dne 8. marca t. l. v prostorih g. A. Laknerja veselico z dramatično predstavo. Igral se bo de igrokaz v štirih dejanjih »Lovodska sirota«. Ker je v Belo krajini samo jedna podružnica, upati je, da se tudi Metličani, Semičani in Vivicaki mnogoštevilno udeležijo te veselice. Cene sedežev: od 1. do 4. vrste po 60 kr., od 5. do 7. vrste po 40 kr. Stojišča po 30 kr. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer.

Slovenska čitalnica v Mariboru. V soboto, dne 7. marca bo v veliki dvorani »Narodnega doma« v Mariboru koncert Nadine D. Slavjanske s svetovnoslavno rusko pevsko družbo, oblečeno v starorusko boljarsko opravo iz 16 in 17. stoletja, in z velikim godbenim zborom, igrajočim na balalajke in druga narodna godala.

Uboj po plesni veselici. Na plesni veselici pri gostilničarju Rojko pri Poberšu pri Mariboru je zabodel ključavničar Bregant mladega ključavničarja Leskovarja. Bregant je z nekim bajonetom zabodel Leskovarja naravnost v srce, da je bil Leskovar takoj mrtev. Vzrok prepira je bila ljubosumnost. Bregant in Leskovar sta se zagledala v isto dekle in starega Breganta je jezilo, da ima mladi Leskovar prednost.

Zborovanja. Jutri ob pol 10. uri dopoludne priredi »Dobrodavno društvo tiskarjev na Kranjskem« v salonu hotela »Lloyd« svoj občni zbor. — Popoldne ob 3. uri istega dne zboruje v »Narodnem domu« pevsko društvo »Ljubljana«.

Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem deželni sodišču: 1) Janez Maurin, delavec iz Brezovice, 19 let star je hotel odriniti v Ameriko pred vojaškim naborom; mestni redar ga je pa na južnem kolodvoru aretoval in odpeljal v zapor. Obsojen je bil na 10 dni zapore in na 10 K denarne globe. — 2) Jurij Kure, krošnjar iz Cepelj je dne 17. t. m. Janeza Mavrina spremil do Ljubljane in temu hranil denar pri sebi, ki ga je imel za pot v Ameriko pripravljene; a tudi njega je redarstvo zasačilo in sodišče mu je za to priznalo 6 dni

pravo. No, učila sem se potem dobrovoljno tudi starega mrtvega jezika in kósala se s svojim bratom ter se veselila, če so tudi moje naloge bile »sine«.

Nepozabljiva so mi mladostna leta, nepozabljiv mi je mož, kateri, izvolivši me za učenko, mi je hotel blagodušno podeliti vse zaklade izrednega svojega znanja, (no, to je pa že pretirano! saj je menda ni učil tudi jus? —) »mož, ki je umel tako ljubeznjivo vsposobdati dušno življenje moje, ki mi je bil tako prišerno dober!«

Tako Lujiza Pesjakova! Stvar je pa bila pravzaprav ta: Ludevit, brat Lujize je že tačas hodil v gimnazijo, a veselja do učenja ni imel in malce je bil tudi len. No, da bi ga vsposobljali, je Prešern jel poučevati Lujizo zlasti v tistih predmetih, ki so se nje bratu mrzeli. To je bilo neko tekmovanje med deklico in dečkom. — Mislim, da je pomagal. Dr. Ludevit Chrobath je umrl kot bogat odvetnik na Dunaju. Še marsikaj bi vam imela povedati o Prešernu, a za danes bodi dovolj! Zaključujem naj torej: Leta

strogega zapore in 10 K denarne globe.

Umrla je v Železnikih danes gospa Marija Thaler, rojena Lavtar. Pogreb bo v ponedeljek popoludne.

Nogo zlomila. Poštarica Lucija Schottova v Žirovnici si je zlomila levo nogo. Prepeljali so jo v deželno bolnico.

V Ameriko. Danes ponoči se je odpeljalo z južnega kolodvora 172 Hrvatov in 15 Kranjcev v Ameriko.

Na Nemško je odpotovalo danes ponoči zopet 150 hrvatskih delavcev.

Društvena godba priredi jutri, v nedeljo, koncert v restavraciji gosp. Kenda, začetek ob 8. uri zvečer, člani so vstopnine prosti, nečlani plačajo 40 vinarjev.

Umetno vezenje. Jedna najstarejših industrij je umetno vezenje, katerega sega v najzgodnejši čas človeške omike, ter je ena od najstarejših slikařstvom. Največji slikarski umetniki se niso brnili risati vzorce za vezenje. — V starem veku smatrali so se Phrigi iznajditeljem vezanja; današnja preiskavanja pa svedočijo, da so Phrigi prevzeli to ročnost od Babiloncev, kateri pa so jo dobili najbože od Indijcev. Za Mojzevega časa smatrali so Aholioba iz rodu Dan kot umetnika v slikarstvu z iglo. Lidouske žene bile so že za časa trojanske vojne jako čislane vezalke, ker je bilo posebno njim delo z iglo kaj lahko. Iz tega razvidimo, da je vezenje že zgodovinsko važno. — Penelope, lepa žena Odisejeva je v vezenjem obleke, koje pa je po noči zopet uničila, zadrževala silne snubače toliko časa, da se je vrnil nje mož Odisej. V srednjem veku nahajamo vezenje kot jako priljubljeno umetnost; saj je preproga iz Bayex-a jako slavna. To preprogo vezala je soproga Viljema priboritelja (Angležka 1114). Ob času Ljudevita XIV. prišla je v Francijo vezana možka obleka v modo in še v devetnajstem stoletju nahajamo vezana državna oblačila. Diplomate, avstrijski tajni svetniki in »40 nesmrtniki« francoske akademije so približno zadnji nosilci vezanih državnih oblek. — Da se je poskušalo vezenje s strojem je umetno, a uspeha ni bilo; pripomoček dal je le šivalni stroj. — Posestnica šivalnega stroja pač še ni nikakava vezalka in zato delo ne izgubi svoje umetniške veljave, to ostane istotako izvirno, kakor ročno izvršena slikarija z iglo ali vezenje, a ima prednost, da se vsled hitrosti vezanja, ta industrija zopet povspne, a dobi sto in sto žen in deklet nov in dober dohodek in da sto in sto dam to lepo domačo umetnost vezanja raje in bolje goji. V to svrho ravno priredi Singerjeva akcijska družba za šivalne stroje v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 4, v hotelu »pri Maliču« svojo razstavo s prostim vstopom za vsacega. J. L. (ad št. 587).

Najnovejše novice. Mesto zgorelo. Mesto Steinbach na Bavarskem je skoraj popolnoma zgorelo. — 62 kaznjencev je pomolatil cesar po raznih kazni: nih; od teh pride na graško kaznilnico 4. na mariborsko 1 kaznjene. — Hišinja — možki. Budimpeštanska policija je naznanila ravnetelju angio-avstrijske banke, Lukacsu, da njegova hišinja ni deklica, temuč neki policijsko zasledovan nevaren hudobnež. Obenem je preoblečenega moža prijel. — Zolova knjigarna, ki obsega 2500 knjig, se bo

Dalje v prilogi.

1844., ko se je Prešernu še enkrat ponovil up v boljšo bodočnost, up, da se mu posreči dobiti samostojno mesto in tako uresničiti srčne želje svoje in nje, s katero so ga vezale »nerazrušljive vezi«, — kakor je opetovano sam poudarjal — in svojemu otroku ter njegovi materi ustanoviti dom poleg sebe, je gledal v duhu tudi vzhajajoče solnce svobode narodov, zapel je prav iz dna plemenitega svojega srca še enkrat veselo in spel je svojo »Zdravico«. To pesnitev se sme smatrati za oporoko pesnikovo. Bolj in bolj se mu je mračilo življenje in vesel ni bil več, nič več ni upal v svojo srečo. — V »Zdravici« pa se je še enkrat spomnil Slovenk, še enkrat je povedal kako čista hčere svojega rodu in kaj pričakuje od njih za lepšo boljšo bodočnost iskreno ljubljenežega naroda svojega. Naj vam zakličem v slovo s Prešernom:

Bog živi vas, Slovenke,
Prelepe, zlahtno rožice!
Ni take je mladenke,
Ko naše je krvi dekle;
Naj sinov
Zarod nov
Iz vas bo strah sovražnikov! 1.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospica Olga Dev v Kranju 12 K, nabrano na pustni večer v gostilni g. P. Mayerja, ker je godec odklonil. — Gospica Mimi Robavs v Smartnem pri Litiji 5 K, nabrala doma v veselju družbi. — Gospica Tonica Majzeljeva v Belcerki 10 K, nabrala na pustni torek na maskaradi. — Skupaj 27 K. — Živele ne-umorne nabiralke in vsrajni darovalci!

Za Prešernov spomenik. Planinski Janes* (g. Hinko Hieng) 40 K 50 vin, kot dobilek pri prodaji petelina, kokošij, jajec in piruhov na „Sokolovi maskaradi“. — Živijo!

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborbo deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna
in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne
manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.
Zaloga vseh preizkušenih zdra-
vil, medic. mil, medicinalnih
vin, specialitet, najfinjših par-
fumov, kirurških obvez, sve-
žih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega
jubil. mostu. (205-6)

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306-2. Srednji tlačni tlak 738-0 mm.

Febr.	Čas opazo- vanja	Stanje baro- metra v mm.	Temper- tura v C.	Vetrovi	Nebo
27.	9. zv.	741.9	6.6	sl. zahod	oblačno
28.	7. zv.	738.6	6.3	sr. zahod	oblačno
	2. pop.	738.7	9.8	p.m. zah.	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura 6.3°
normale: 1.1°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Zahvala.
Globoko ginjeni vsled mnogo-
številnega sočutja povodom bolezn
in smrti naše iskreno ljubljene matere
Marije Remic roj. Leskovec
izrekam zato, kakor tudi za mnogo-
številno spremstvo ob pogrebu naj-
toplejšo zahvalo; osobito se zahva-
lujem prečastiti duhovščini, c. kr.
uradnikom, slav. mestnemu zastop-
niku in vsem mestnim občanom, sorod-
nikom, prijateljem in znancom, ter
vsem, ki so spremlili mojo predrago
mater k zadnjemu počitku.
Idrija-Postojna, 25. svečana 1903.
(598) **Fran Remic.**

Teško prebavljenje
katar želodca, dyspepsije, pomanjkanje
slasti do jedi, zgago itd., kakor tudi
katar v sapniku,
zaslizenje, kašelj, hripavost so one bo-
lezni, pri katerih se
MATTONI-JEVO
GISSHÜBLER
naravno
alkalično kiselico
po izrekih medicinskih avtoritet rabi z
osobitim uspehom. (79-2)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju
in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Kdor želi prave, dobre in fine
slivovke

ali **tropinovke** več kot polovico
hehtolitra skupaj od izdelovalca ku-
piti, naj se obrne na lastnika graščine
„Orehovac“, g. **Drag. Fröhlich-a**
pošta Sv. Peter-Orehovac na Hrvat-
skem. (614-1)

Pisarnični sluga

snažen, vesten in zanesljiv, poraben za
manjša pisarniške posle, kolesar in znan
s krajevnimi razmerami, obeh deželnih
jezikov več, se išče za takojšen
vstop v neko večjo tovarniško pisarno.
Starost ne nad 30 let.

Pismene ponudbe do najpoznejše
3. marca t. l. pod šifro „A. L. 100“
na upravništvo „Slov. Nar.“ (615-1)

Veliko denarja!
do 1000 K na mesec morejo si pošteno
priljubiti isobe vsakega stanu (kot po-
stranski zaslužek). Natančneje pod „Reel
118“ na Annoncen-Abteilung des MER-
KUR, Stuttgart, Schickstr. 6. (2786-48)

Epilepsija.

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali
drugih nervoznih bolestin, naj zahteva bro-
šuro o tem. Dobiva se brezplačno in
poštne prosto v **Schwaben-Apo-
theke, Frankfurt a./M.** (2135-26)

Učenca

sprejme (484-10)
H. Suttner, urar v Kranju.

Prodajalka

popolnoma izurjena v trgovini, z več-
letnimi spričevali, želi vstopiti v kako
trgovino za malo plačo. (595)
Ponudbe se prosi: „Prodajalka
500“ poste restante Ljubljana.

Izurjen

dacar

brez družine se išče.
Kje? pove upravništvo „Slov.
Naroda“. (604-2)

Samostojen

konjski kovač

sprejme se takoj v službo pod jako
ugodnimi pogoji pri (600-1)
Urbana Weberja nasledniku
Zalilog pri Železnikih.

Najfinejši

likerji

se dobé po ceni.
Kje? pove upravništvo „Slov.
Naroda“. (590-2)

Izurjen

notarski sollicitator

dobi **takoj** dobro mesto. — Ponudbe
sprejema Josip Christof v Ljubljani,
Sodnijske ulice št. 6. (610-1)

Razpis.

Podpisano županstvo išče za do-
vršitev poskuševalnega vodnjaka v vasi
Zagorje na Notranjskem

tehnično izurjeno moč.

Oglasi se sprejemajo v teku enega
tedna. — Natančneje se izve pri pod-
pisnem uradu.

Županstvo v Zagorju pri Št. Petru
dne 26. svečana 1903.

(599) **M. Fatur, župan.**

Kogar nadleguje kašelj
naj poskusi kašelj ubla-
žujoče in veleokusne

Kaiser-jeve

prsne bonbone.

2740 notarsko overovljenih
spričeval jamčji za go-
tov vseh pri kašlju, hri-
pavosti, katarju in zasliženju.
Mestu teh ponujano naj se zavrne!
Zavoj 20 in 40 vin. (2560-18)
Zaloga imajo: V orlovi lekarni poleg že-
leznega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni
pri Mariji Pomagaj Milana Leusteka v Ljub-
ljani in pri Ubaldupl. Trnkoczyju v Ljubljani.
V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

Spretno, solidne

potovalne uradnike

(akvizitèrje)

za vse zavarovalne stroke **vsprejme**
proti visoki proviziji, sčasoma tudi
s stalno plačo, tukajšnji glavni zastop-
stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tu-
zemske zavarovalnice.

Lastnoročno pisane ponudbe naj se po-
šiljajo pod: „akvizitèr 25“ upravništvu
„Slov. Naroda“. (608-1)

Pravým pokladem
pro všechny, kdo pohlazením v mládí onemoc-
něli, jest výtečné dilo:
Dra Retau-a Sebeochrana.
Česke vydání po 80em vydání německém. S 27
vyobrazeními. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo
výše dluží tomu své uzdravení. Lze je dostati u
nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R.
P. Bierer, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakož
i v každém knihkupectví.

(2788-12)

Jako fino svilo
kakor tudi navadne vrste od 90 vin naprej v neprešni izbi po najnižjih engros-
cenah na metre ali skupaj za cele obleke razpošilja na zasebnike poštne in ca-
rine prosto. Vzorci franko. Poština za pisma 25 vin.
Tovarniška zveza za svilen blago
Adolf Grieder & Comp., Zürich N. 10.
kraljevi dvorni zalagatelj. (Švica.) 7 (14-1)

1^a tropinovo žganje

fino 45-50%no. (591-1)
po 1 krono liter
iz Bozna s posodo vred od 20 litrov
naprej razpošilja z zagotovilo solidne
postrežbe proti povzetju ali predplačilu
August Pardatscher
žganičnica in vinska klet
Bozen, Juž. Tirolsko.

Hiša

št. 177, na najlepšem prostoru v mestu
Kranju, v kateri obstoji čez 40 let
špecerijski obrt, se odda v najem z
vso špecerijsko opremo, oziroma tudi
proda. Več se poizve pri (300-3)

Jerneju Babiču

v Ljubljani
Stari trg h. št. 26.

Razpošiljatev čevljev

na **najsolidnejši podlagi.**
Čevlji za gospode in dame z raztega
ali za zavezovati, črni, najboljše usnje, so-
lido delo, najnovejšega kroja, spicasti ali
okrogli, s klini zbiti podplati, za par samo
2 gld. 45 kr. Najfinejši, zelo elegantno
delo, črni ali ružjavi, 2 gld. 95 kr. Pove
naj se dolžina noge v centimetrih. Pošilja
se po povzetju. Menjava dovoljena.

Razpošiljalnica čevljev

Exportni oddelek. (606-1)

Brnc, Zeile 11

Podjetna hrvatsko-slavonska

slivovarna

išče za Ljubljano in okolico pla-
čila zmožnega (577-2)

zastopnika.

Reflektanti morajo poznati kraje in
trge ter biti izurjeni v poizvedovanju.
Samo taki naj pošljejo ponudbe s
spričevali pod šifro „Zaupno“ na
upravništvo „Slov. Naroda“.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodov. — Naravnost
brez prekladanja v New York in v
Philadelphijo. — Dobra hrana. —
Izborna oprava na ladiji. — Nizke
vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel,

na Dunaju ali (2073-27)

Anton Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo
ohraniti lepo bleščečo
in trpežno, naj kupuje
samo

Fernolendt

čevljsko črnilo

za svetla obutala

samo

Fernolendt crème za

naravno usnje.

Dobiva se povsodi.

C. kr. priv.

tovarna ust. l. 1832

na Dunaju.

Tovarniška zaloga:

Dunaj, l., Schulerstrasse 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti

pazi naj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-42)

MANDELJEVI OTROBI

Z VIJOLIČNIM DUHOM NAJBOLEŠE SREDSTVO

ZA GOJITEV POLTI

A. MOTSCH & CO. DUNAJ

X. QUELLENST. 116 in L. LUGECK 513.

Pozor! (613)

V Okoslavcih pri Sv. Jurju ob
Ščavnici blizu Radgone otvoril se je
nov kamnolom za **mlinske kamne**
ki so za vsako mlenje žita in najboljše
rabe, zato se vsakemu toplo priporočajo.
Več pove lastnik **Andrej Jurkovič**,
gostilničar in trgovec v Okoslavcih.

Smrekove sadike

triletno, na 900 metrov morske vi-
šine zasle, se prodajajo po 4 K tisoč
komadov s koledvora v **Trbovljah**.
Naročila sprejema (591-2)

M. Kirchschlager

c. kr. nadinženir v Ljubljani.

Varej svojo ženo!
Za vsako rodbino-najvažnejšo
knjigo v otroških zadevah s čez
tisoč zahvalnimi pismi pošilja
diskretno za 90 vin. v avstr.
znamkah gospa
A. Kaupa
Berlin S. W. 220 Lin-
denstrasse 47. (2837-44)

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95 kr.

Krasna ura z jako lepo verižico, točno
i dočla, za katero se daje dveletna garancija.
Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi
podobami. 1 jako fina kravatna igla s simili
briljantom, 1 krasen kolij iz orient-biserov,
patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame,
1 fin usnjati mošnjček, jako elegantni na-
stavek za smotke, 1 garnitura ff. double-
slatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff.
žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo
v etuji, 20 predmetov za dopisovanje in še
200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje
v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki je
sama tega denarja vredna, pošilja proti pošt-
nemu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakovo

poštno predalo 72.

Ako ne ugaja, se denar vrne. (602)

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umet. razstava.

Danes, v soboto, dne 28. februarja,

zadnjič razstavljen:

Gerenje Bavarsko.

Potovanje po slikovitih

Tegernskem jezeru

in interesantni okolici.

Od nedelje, dne 1. do vsehviš

dne 7. marca:

Potovanje po slikovitih Alpah

z velezanimivim pohodom

Montblanc-a.

Zabavnih in amisančnih je pet

novi došlih

Mutoskop-slik.

Ogled je samo za odrasle.

Za 5 krat se plača 50 vin.

Otvorjeno vsak dan od 9. do 12.

dopoludne in od 2. popoldne

do 9. zvečer. (593)

MANDELJEVI OTROBI

Z VIJOLIČNIM DUHOM NAJBOLEŠE SREDSTVO

ZA GOJITEV POLTI

A. MOTSCH & CO. DUNAJ

X. QUELLENST. 116 in L. LUGECK 513.

Poskusite **Triglav**

J. Klauerjev

pristni rastlinski liker.

Oživlja želodec.

Budi tek in prebavo.

Daje dobro spanje.

Edino pristen od založnika:

Edmund Kavčič

v Ljubljani. (11-48)

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem, pisal-

nim in risalnim orodjem

v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

Filijalka:

Resljeva cesta št. 7

priporočajo:

Najboljše urejeno zalogo raz-

ličnega papirja, trgov-

skih in poslovnih knjig,

šolskih zvezkov, biljež-

nic, črnila itd.

Katehizme in šolske knji-

ge za ljudske šole.

Molitvenike v raznih vezeh.

Tiskovine za gospode odvet-

nike in c. kr. notarje.

Fotografske aparate ter k

temu potrebne predmete.

Kipe slovenskih literatov.

Razno galanter. blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Lepoto

polti napravi cvetlično milo

za umivanje obraza

,Aida'

à 60 vin.

Dobiva se samo:

v lekarni „pri orlu“

mag. pharm. **Mardetschlager**

nasled. Svobode v Ljubljani.

Istotam se dobivajo tudi

ceniki (knjižice) s kratkim na-

vodilom o negovanju zob, las

in polti, z malim koledarjem

zastoj in po pošti.

G. J. HAMANN
Mestni trg št. 8.
Zaloga klobukov
c. kr. privilegovanih
dvorih klob. lovar
W. Press, Dunaj in J. Pichler, Gradec.
Klobuki se po lastni skrajni glavi in po lastni
napovedi oblike izdelujejo in se vpečenju
sami klobuki v popravilo.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

Josip Reich

parna
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Stanovanje

v I nadstropju s 4 sobami in pred-
sobo, kuhinjo, drvarnico in malim
vrtom, odda se za maj. Stanova-
nje se lahko razdeli tudi na 2 stranki.
Povpraša se pri dolenjski mit-
nici št. 1. (424-3)

100 milijonov razglednic

najokusnejših, najlepših in najnovejših ti-
skanih v zlatu in svili kakor: velikončne,
pokrajinske, cvetlične, umetniške, genre,
voščilne in godovne razglednice, 100 ko-
madov sortiranih 3 K 60 v. Pri odvetju
800 komadov 9 K. Vsak naročnik dobi
še po vrhu zastoj krasno mapo pisem
skega papirja s kuverti. Razpošilja se po
povzetju. — Po 50 komadov se razpošilja
le, ako se naročnina 2 K 20 v. naprej po-
siže in sicer franko. (423-3)

Razpošiljalna tvrdka Ebersson
Dunaj XX/I. poštini predal.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na
Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovcu in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnični in od mene preskušene. — Ilustro-
(22) vani ceniki zastoj.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. (231-10)

Stari trg 21. Glavni trg 6.
Vegove ulice 12.

Pekarija in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Prodaja moke
in raznovrstnih živil.
Prodaja drv in oglja.
Stari trg 32.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovejše fačone.

Nizke cene.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceniki brezplačno.

Avgust Agnola

Ljubljana
Dunajska
cesta 13.

Velika zaloga

steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekar-
ska cesta, Veliki Stradon 9

priporoča vsem zidar-
skim mojstrom in stav-
benikom svojo veliko
zalogo

najmodernejših pre-
sanih ter barvanih
prstenih

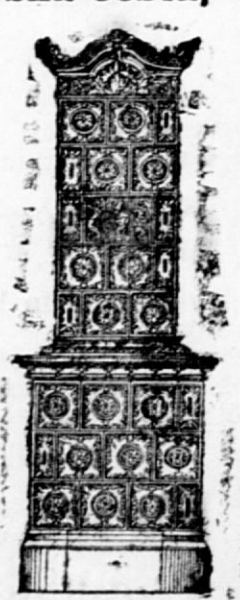
pečij

in najtrpežnejših

štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd. po naj-
nižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt-
nine prosto. (16-9)

St. 36/pr.

Razpis.

(560-2)

Podpisani deželni odbor razpisuje službo stražnega nadzornika v deželni prisilni delalnici v Ljubljani

z letno plačo 1600 K, prostim stanovanjem ter s pravico do dveh v po-
kojnino vstevnih petletnic po 100 K.

Prosilci morajo dokazati, da so dovršili vsaj 4 razrede kake srednje
šole, da so usposobljeni za službovanje v kaznilnicah ali prisilnih delalnicah,
da so v govoru in pisavi popolnoma zmožni slovenskega in nemškega je-
zika, ter da niso še prekorajili 40 leto.

Prednost imajo taki prosilci, kateri so večji tudi še laškega jezika.

Pravilno opremljene prošnje so predložiti podpisnemu deželnemu odboru
do 25. marca 1903.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 20. februarja 1903.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz,
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vane, Heb, Franzove vane,
Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in
II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m
zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m
zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solno-
grad, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m do-
poldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove
vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih,
Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. —
Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Mo-
nakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z
Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. —
Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta
in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob
7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopolu-
dne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Št. 3.913.

Razglas.

(549-2)

Podpisani mestni magistrat naznanja stavodolžnim mladeničem:

1. Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano
se bo vršil letos 20. in 21. marca v „Mestnem domu“
na Cesarja Jožefa trgu, in sicer 20. marca za one zunanje ml-
adeniče, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljani, 21. marca pa za
mladeniče, ki so pristojni v Ljubljani.

Začetek ob 8. uri dopoldne.

2. Stavljenecem, odnosno tudi njihovim moškim svojcem, ki se pozovejo
k naboru, je priti v pravem času in snažnim na nabirališče, ter naj vložijo
v pravem času potrebne dokaze, če se oglašajo za ugodnost:

- kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot na-
meščeni dušni pastirji (§ 31 voj. zak.);
- kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§ 32 voj. zak.);
- kot posestniki podedovanih kmetij (§ 33 voj. zak.);
- iz rodbinskih razmer (§ 34 voj. zak.);
- enoletne prezentne službe (§ 25-29 voj. zak.);

3. Stavljenec, kateri žele ugodnosti po §§ 31-34 voj. zak. in imajo
tudi pravico do ugodnosti enoletne prezentne službe, morejo se zgledati,
ako bi se jim odklonila prošnja za kako prej omenjenih ugodnostij, za
ugodnost enoletne prezentne službe pri glavnem naboru.

4. Kdor zanemari stavno dolžnost, ali v obče katero iz vojnega zakona
izvirajočih dolžnostij, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta razglas.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 13. februarja 1903.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J.J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna:

Tovarna s stroji:

Turjaški trg št. 7 Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za
jedilne sobe, oprave za salone,
žimnate modroce, modroce na
peresih, otroške vozičke, za-
store, preproge itd.

Sode

dobre in močne, od 600 do 700 litrov,
proda po nizki ceni 581-2
Fran Cascio, Vegove ulice št. 10.

Lesena baraka

iz mecesnovega lesa, 12 metrov dolga
in 7 metrov široka, se prodaja.

Kje? pove upravništvo »Slov.
Naroda«. (575-2)

Išče se

zastopnik pivovarne

za Ljubljano in okolico.

Naslov se izve pri upravništvu
»Slov. Naroda«. (576-2)

Prodajalko

za trgovino s špecerijskim, manufak-
turnim in norimberškim blagom, sa-
mostojno delavko, ki je tudi nekaj
korespondence vajena, sprejme

Katarina Zwenkel v Sevnici,
Spodnje Štajersko. (579-2)

Sprejme se takoj

ženska

ki bi bila za vsako delo ter vajena
pravilno slovensko in nemško pisati,
— Prednost imajo one, ki razumejo
tudi laško.

Ponudbe se prosi pod naslovom:
„Stalna služba“ poštno ležeče Ljub-
ljana. (568-2)

Zavitki à 5 kg

inozemskoga blaga vsake kakovosti,
zlasti kave, sladkorja, neapolje-
ske paste, kakor tudi jajc, droge
in južnega sadja pošiljam takoj
proti pošt povzetju po ugodni ceni.

Zastopniki vseh dežel proti proviziji
se iščejo. (282-9)

Cenik zastoj.

Giovanni Siega, Trst,

Via del Boschetto št. 1, P. I.

2 žrebanji 2. marca!

Prodajamo: (518-4)

1 Dombavsko srečko,
1 ogr. križev srečko, dobitne liste,
1 srbsko tobačno srečko „ „ „ „
1 Jozil-srečko „ „ „ „ „ „ „ „
v 33 mesečnih obrokih po 2 K ali v 25%
mesečnih obrokih po 2 K 50 vin.
v gotovini 55 K.

Vsako leto 9 žrebanji, glavni dobitnik 30 000 K,
20 000 K, 100 000 frankov itd.
Takojsnja samostojna pravica do igre. Listi
za žrebanje zastoj.

Menjalnica FRIEDLÄNDER & SPITZER

Dunaj I. Schottenring 1.

4 pari čevljev

K 5-60

se oddajo le vsled nakupa velikih množin
za to nizko ceno. 1 par čevljev za gospode,
1 par za dame za zavezovati; nadalje po
1 par modnih čevljev za gospode in dame,
najnovejše fačone praktične za vsak letni
čas. Vsi ti štirje pari s močno zbitimi pod-
platki K 560. Vsak naročnik dobi 1 par pi-
sanih copat zastoj. Pri naročilu zadostuje
dolgot. Pošilja se s povzetjem. Zamen-
jatev dovoljena. (247-6)

Schuhexport Ebersson
Dunaj XX/I. Poštini predal 560.

Suchard

MILKA

čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvitkih.

Smetane jako bogata
mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovnoslavne
tovarne za čokolado.

PH. SUCHARD.

AVGUST REPIC

sodar

Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne

sode
po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Pri nakupovanju

== suknenega ==
in manufakturnega
== blaga ==
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi

Aljozij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.

Električni obrat.
Brata Eberl leto 1842.

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:
Igriške ulice št. 8.

Pleskarska mojstra c. kr. dr. in c. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, sli-

karje in zidarje, številnega mazila za
hrastove pade, karbolilneja itd.

Posebno priporoča slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Baptol“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v

metu in na deželi kot priznano rečno
in fino po najnižjih cenah.

Frid. Hoffmann

urur

v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo zalogo

vseh vrst
žepnih ur
zlatih, sre-
brnih, iz tule,
jekla in nikla
kakor tudi
stenskih ur,
budiik in sa-
lonskih ur,
vse samo
dobro do
najfinejšo
kvaliteto
po
nižjih cenah.

Novosti
v žepnih in stenskih urah so vedno
v zalogi.
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Za jetične.

Na zdravniškem kongresu je konstatoval prof. pl. Leyden, da je samo v nemški državi okoli 1.200.000 ljudi stalno bolnih za jetiko, izmed katerih jih umrje na leto okoli 180.000 za to grozno boleznijo. Jetično bolezen povzročajo tuberkulozni bacili, kakor se je spoznalo. Te bacile vdihava va-se sicer vsak človek, zakleniti jih ne moremo. Ako pa slučajno veliko ljudi, ki take bacile vdihavajo, ne oboli za jetiko, potem nam to dokazuje, da ima človeško telo spretnost, take vdihane tuberkulozne bacile storiti neškodnimi. Ondi, kjer se sapnik razteguje v fine vejice — tako imenovane „bronchie“ — ki vodijo v pljuča, ležita dve žlezi, tako imenovani „bronchial“ ali pljučni žlezi; k čemu pa ti služiti, so učeni zdravniki precej dolgo tuhtali. Zda seveda vemo iz preiskavanj dr. Hoffmanna, da ti žlezi napravljajo čisto poseben sok, ki uničuje boleznice kati, predne more to iste pričetu svoje razvijajoče opravilo v pljučih. Kjer pa oni žlezi vsled podedovane bolezni, slabosti ali drugega organskega motenja ne moreta dajati dovolj soka, in kjer so postala pljuča vsled prehlajenja ali prahu ali drugih vplivov občutljiva, tam se morejo vrivajoči se tuberkulozni bacili vseliti in prej ali pozneje izbruhneta jetika.

Pametna misel je torej našla, da se morata utrditi in ojačiti oni bronchialni žlezi, ako se namerava uničiti tuberkulozne bacile. Tega se je oprijel dr. Hoffmann ter je sam iznašel iz one okrepujoče snovi pljučnih žlez zdravilo zoper pljučne bolezni (kronične katarhe in jetiko), katero je imenoval Glandulén.

Glandulén ni nič strupenega pa tudi nič kemično izmišljenega, temveč se napravlja iz svežih bronchialnih žlez popolnoma zdravih in pod živinozdravniškim nadzorstvom zaklanih koštrunov — narava sama ponuja nam zdravila zoper bolezni, treba jih je le poiskati. Bronchialne žleze se pri nizki toploti suše v brezračnem prostoru ter stisnejo v tablete. Vsaka tableta tehtja 0.25 g. ter obsega 0.05 g razmlinjenih žlez in 0.20 g mlečnega sladkorja, da je stvar bolj okusna.

Ako se rabi Glandulén po predpisu, potem povpešuje tek, razvedruje, moč in debelost se množi, izginja pa mrzlica, nočni pot in kašelj — hrakeljni izginejo in človek začne okrevati.

Veliko število zdravnikov in zasebnih oseb je potrdilo velikansko vrednost tega sredstva zoper jetiko. Kjer niso že druga sredstva pomagala, tam je pomagal Glandulén. Glandulén se izgotavlja v kemični tovarni dr. Hoffmanna naslednikov v Meerane (Saksonsko) ter se dobiva v vseh lekarnah, kakor tudi v zalogi **B. Fragnerja**, c. kr. dvornega zalagatelja, Praga 203/III, v steklenicah po 100 tablet 5 50 K, 50 tablet 3 K — Natančne brošure o zdravljenju ter poročila bolnikov pošilja na zahtevanje to-varna gratis in franko.

Vsakdo zasluži denar

s prevzetjem solidnega zastopstva v vseh krajih.

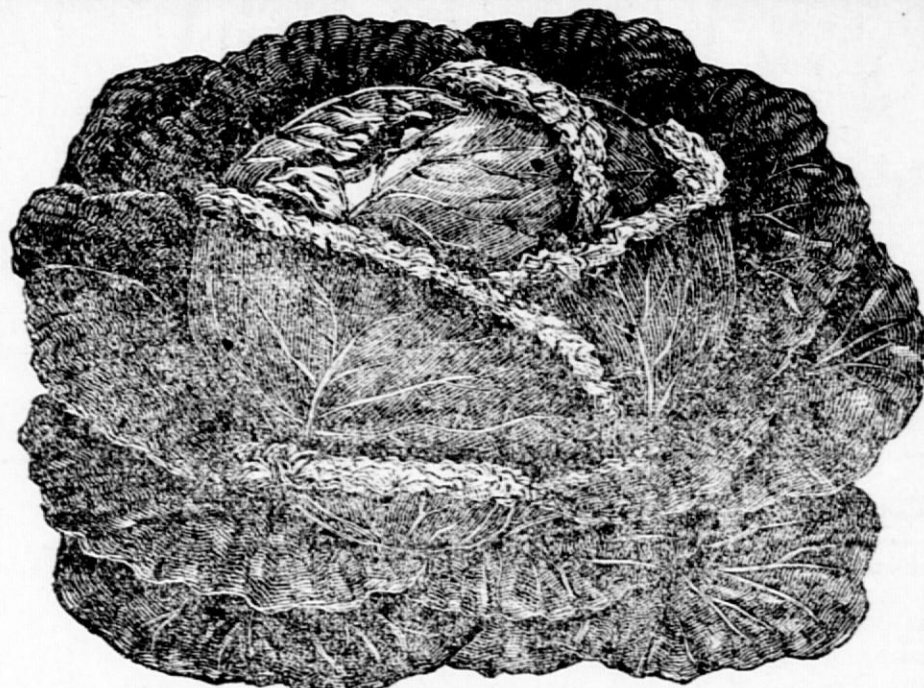
Visoka provizija! Sijajni postranski dohodek!

Posebno primerno za

agente zavarovalnic, podob, srečk itd. itd.

Ponudbe naj se vpošljejo pod šifro: A. B. C. poste restante, glavna

pošta, **Budimpešta** (Hauptpost-restante Budapest) (564—5)

Priporočilo!

Podpisani priporočam
svojo bogato zalogo

semen

ki je edina na Kranj-
skem strokovno urejena
trgovina s semeni ter
imam vsa krmna, ze-
lenjadna in cvetlična
semena, prava in dobro
kalilna, za katerih ka-
kovost jamčim.

Nadalje imam mno-
govrstne cvetlice v
loncih ter sveže in suhe
palme. Tudi izdelujem
sveže in suhe vence

in šopke s trakovi in napisi in sploh vse v mojo stroko spadajoče pred-
mete po najnižjih cenah.

Ilustrovani ceniki za l. 1903 se dobivajo brezplačno.

Za obilno naročbo se priporoča z odličnim spoštovanjem (3134—19)

Alojzij Korsika

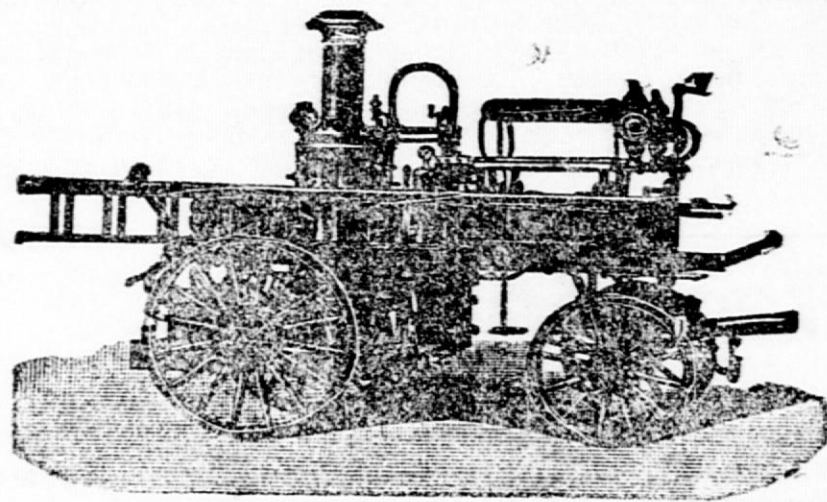
umetni in trgujoči vrtnar v Ljubljani.

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi
brizgalnicami

nove sestave, koje
od desne in leve
strani vodo vlečejo
in mečejo. V vsakem
položaju delujoče,
kretanje brizgalnice
nepotrebno!

R. A. SMEKAL

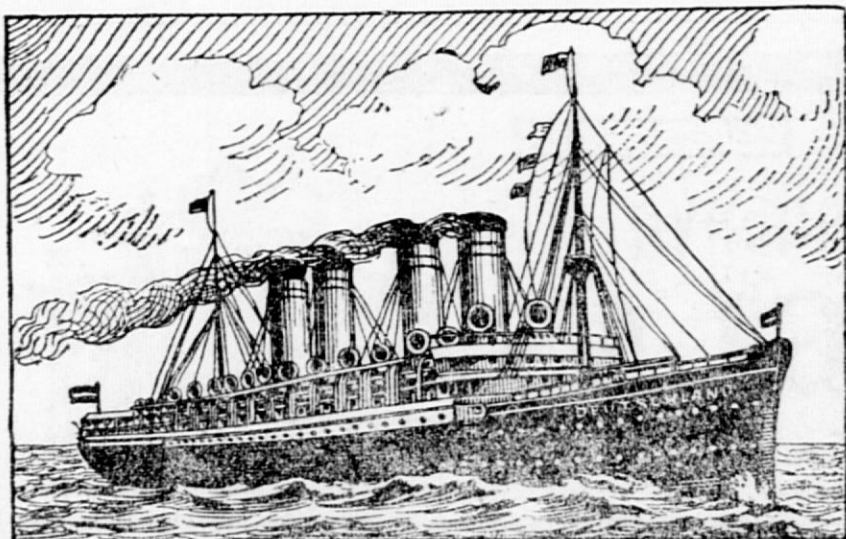
~ Zagreb ~ (72—5)

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi,
pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki
samo vozijo potnike in cesarsko pošto

iz **Hamburga v Novi-York** so

	m dolg
»Deutschland«	212
»Auguste Victoria«	168
»Moltke«	160
»Pennsylvania«	171
»Graf Waldersee«	170
»Palatia«	140
»Batavia«	152
»Bulgaria«	152
»Fürst Bismarck«	200
»Columbia«	140
»Blücher«	160
»Pretoria«	170
»Patricia«	171
»Phoenixia«	140
»Belgravia«	152
»Armenia«	170

Hamburg-Neu-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje poja-
nila točno in brezplačno

oblastveno potrjena agentura (2758—17)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

Higijenične pljuvalnike

natančno po predpisu, priporoča

Andr. Druškoviča nasled.

(538—2)

Valentin Golob

trgovina z železnino

Ljubljana, Mestni trg 10.

Cena pljuvalnikom K 1-40, pri naročbi 10 komadov franko.

Dobivajo se tudi 50 cm visoka železna stojala.

FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in
jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vpra-
šajte svojega zdravnika.

Glavna zaloga za Kranjsko: (1156—42)

Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Prva hrvatska (425—2)

največja, najsolidnejša in najcenejša tovarna

zastorov (rolet) in zatvornic (žaluzij)

lesenih in železnih valjčastih zatvornic (Rol-
lāden) za prodajalne

Zagreb **G. SKRBIĆ** Zagreb
Ilica št. 40 Ilica št. 40

priporoča svoje solidne in cene izdelke.

Naročila izvršujejo se točno in najsolidneje.

Edina zaloga
tovarn za čevlje

D.H. Pollaka na Dunaju.

Najudaneje podpisana si usojam p. n. občinstvu naznaniti, da imam
vedno v zalogi jako bogato izbero vsakovrstnih

obuval za gospode, dame in otroke

kakor tudi športnih obuval.

Da se izognete manj vredne konkurence, pa-
zite natanko na tovarniško znamko, ki je vtisnjena
na podplatih.

Za mnogobrojen nakup prosi ter se priporoča s posebnim
spoštovanjem

Julija Stor

lastnica

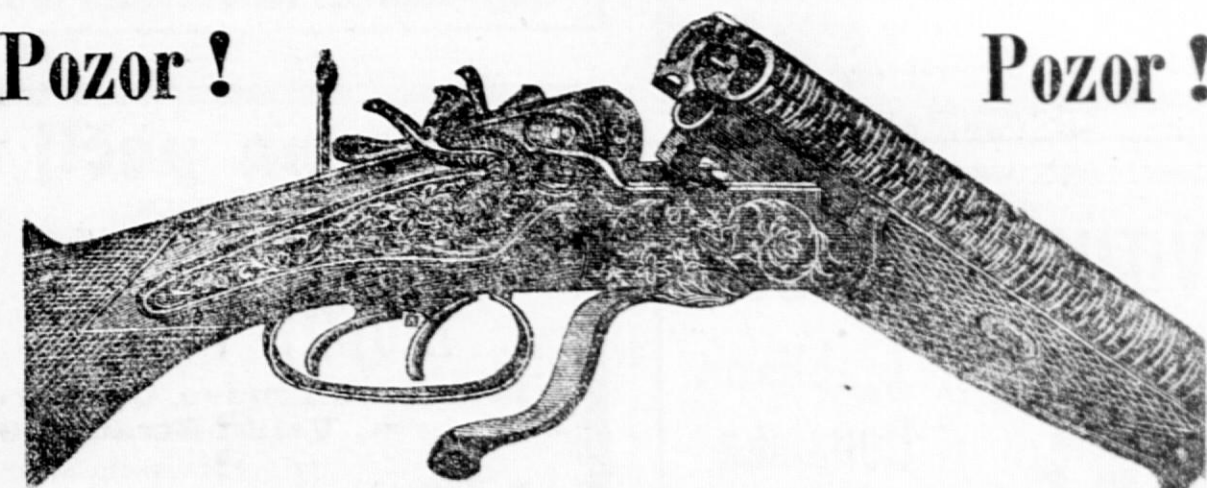
(3121—7)

samo v Prešernovih ulicah št. 5 (prej Slonove ulice) v Ljubljani.

Zunajna naročila se izvršujejo točno in najbolje.

Pozor!

Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najno-
vejših vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih rekvizitov in
munice, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti
vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu
za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe
in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(543—3)

Fran Sevcik

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana
Stari trg št. 28
urur, trgovec z zlat-
nino in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelasta remontoar
ura od gl. 1-90.
Srebrna cilind. rem.
ura od gl. 4-—.
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE
natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki faconi

HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovca in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebnosti. kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcije, vosek in paste za tla itd.
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encijan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija —
Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Klobuke
najnovejše facone
priporočila po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrij-
skega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporočila svojo veliko zalogo
gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
jopic in
plaščev
za gospe,
nepre-
močljivih
havelokov
i. t. d.
Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombi-
nacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsakezi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojavnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnkoristne
načene.

G. RUMPEL, inženier in štabni podjetnik
Dunaj, XIX., Colloredogasse 38 (527-3)
prevzame predela, napravo projektov in zgradbe vodovodov,
plinarn in kanalizacij vsake vrste in v vsaki
velikosti.

Razglas.
Pri županstvu v Postojini je izpraznjeno
mesto občinskega tajnika
z letno plačo K 1200.—.
Prošnje, opremljene z dokazili o usposobljenosti za to službo, vložiti je
do 15. marca t. l.
Županstvo občine Postojina
dné 15. februarja 1903. (482-3)

Muzikalije
Kataloge za
klavir
harmonij
goshi
celo
citre
komorno godbo
orkester
kitaro
pesmi
humoristiko
zbove
duete, tercete
naučne knjige
zastonj
in poštine prosto. (597)
OTO MAASS
zaloga muzikalij in raznoterosti DUNAJ VI./2, Mariahilferstrasse Nr. 91.

Velik krah!
New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika to-
varna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sledede predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:
6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
6 komadov " " " jedilnih žlic;
12 komadov " " " kavčnih žlic;
1 komad ameriškega patentirana srebrna zajemalnice za juho;
1 komad ameriškega patentirana srebrna zajemalnice za mleko;
6 komadov angleških Viktorija čašic za podklado;
2 komada efektivnih namiznih svečnikov;
1 komad cedilnik za čaj;
1 komad najfinjša sipalnice za sladkor.
42 komadov skupaj samo gl. 6-60.
Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj do-
biti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši do-
kaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zave-
zujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez
zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno**
garnituro, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**
svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v
A. HIRSCHBERG-a
ekspozitni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga
na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.
Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vposlje.
Cistilni prašek za njo stane 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).
Izvidec iz pohvalnih pism.
Bil sem s pošiljateljico krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem
jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.
Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še
jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.
Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Prva kranjska mizarska zadruga
v Šent Vidu nad Ljubljano
se priporočila sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane **sobne**
oprave iz suhega lesa solidno izgo-
tovljene po lastnih in predloženih vzorcih.
Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne
in jedilne sobe je na izbero ce-
njenim naročnikom v lastnem skladišču
tik kolodvora v Vižmarjih.
V prav obilno naročitev se priporočila
Jos. Arhar
načelnik. (81-8)

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporočila svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
dpise gledé tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najsioviteljših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (2609-19)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Razpis.
Za zgradbo dvorazredne ljudske šole na Brdu
pri Lukovici
se razpisujejo naslednja dela:
1. Zidarska cenjena K 15.847—
2. Kamnoseška » 1.714-02
3. Tesarska » 4.757 79
4. Mizarska » 1.733—
5. Ključavničarska » 3.167-12
6. Kleparska » 750 91
7. Pleskarska » 439 12
8. Slikarska » 90 49
9. Lončarska » 498 —
10. Steklarska » 371-55
ki se bodo oddajale ali posameznim, ali skupno jednemu podjetniku po
manjšalni dražbi **dne 16. marca t. l. dopoldne na Brdu**, ali po
pismeni, ali ustmeni ponudbi proti 5% varščini. Načrti s proračunom so
na vpogled v župnišču na Brdu. (510-2)

Kmetska posojilnica ljubljanske okone
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1
obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**
brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne. (304-28)
Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Razstava umetnih vezenin
Singer Co., delniške družbe za šivalne stroje
v letnem salonu hotela „pri Maliču“ v Ljubljani
v zvezi
z brezplačnim poukom v vezenju. (587)
Vsa dela so izvedena na
originalnem Singer-Central-Bobbin F šivalnem stroju.
Otvoritev Odprte vsak dan:
v torek, 3. marca 1903. od 9. do 12. ure dopoldne in od
2. do 6. ure popoldne.
Najvišje priznanje: Z velespoštovanjem
„Grand Prix“ SINGER Co.
na svetovni razstavi v Parizu leta 1900. delniška družba za šivalne stroje
Ustop prost. Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

Prva tržaška destilerija za konjak
CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu
priporočila domači
zdravilni konjak
po francoskem sistemu samo v izvornih ste-
klenicah z nadzorstvenim zamašenjem pre-
iskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX,
Spitalgasse 31
ki je odobrena od vis. c. kr. ministrstva notranjih zadev. 1 ste-
klenica 5 K, 1/2 steklenice K 2-60.
V Ljubljani se dobiva pri tvrdkah: J. Jebračič, Kham
& Murnik, S. Kordin, A. Lilleg, A. Šarabon,
Viktor Schiffer, F. Terdina. (48-15)

Največja zaloga navadnih do najtinejših
otroških vozičkov
in navadne do najtinejše
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

**Zahtevajte
pravo
Ciril-Metodovo
kavino primes**
katero priporoča domača
I. jugoslov. tovarna za
kavine surogate
v Ljubljani.
Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero
**konfekcije
za dame in deklice**
kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.

Veliko zalogo
rokavic za dame
in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga
dalje
ščetec za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih
tovarn priporoča
Alojzije Persche
Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Pod trančo št. 2.
Klobuke
cilindre, čepice
in slamnike
v najnovejših faconah in
v veliki izbiri
priporoča
Ivan Soklič
Pod trančo št. 2.
Postaja elektr. železnice.

Oni mladi gospod
ki se je vozil dne 9. t. m. z večernim
poštnim vlakom v smeri iz Trsta v Ljub-
ljano ter bil priča, kako je neki želez-
niški uslužbenec nadlegoval neko de-
klico, se nujno prosi, da se javi v
upravnistvu tega lista. Izguba časa se
povrne. (601-2)

Izjava.
Jaz **Ivan Veras**, glavni
zastopnik banke „Slavije“, prekli-
čem svoje o g. **dr. Fr. Piki-u**,
odvetniku v **Marenbergu**, iz-
govorjene obdolžitve in žalitve kot
neosnovane in ga prosim odpu-
ščenja. (588)
Maribor, 24. februvarja 1903
Ivan Veras
zastopnik banke „Slavije“.

Uradno dovoljena (607)
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6.
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. Potnična
tukaj. — Natančneje v pisarni. —
Vestna in kolidna možno hitra
postrežba zagotovljena.

arst. znamka: Sidro.
Liniment Caps. Comp.
iz **Richterjeve** lekarne v
Pragi
priznana izborna, bolečine tola-
žeče mazilo; po 80 h. K 1.40 in
K 2 — se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupu tega splošno priljub-
ljenega domačega zdravila naj se
jemljejo le originalne steklenice
v zapletenih z našo varstveno
znamko „sidro“ iz **Richterjeve**
lekarne, potem je vsakdo prepričan,
da je da je dobil originalni
izdelek. (2411-23)
Richterjeva lekar-
na pri zlatem levu
v Pragi, I., Eliščina c. 5.

Prešernove * **poezije**
v novi popolni izdaji 3 žiljenjepisom, literarno-
zgodovinskih, kritični in estetični oceno.
Uredil **dr. A. Aškerc**. — Elzevir-izdaja (rudeče
usnje z zlato obrobo) 3 H, po pošti 3 H 20 h.
Založništvo **L. Schwentner** v Ljubljani.
(1832-90)

Dr. Rose balzam
za želodec
iz lekarne
B. FRAGNER-jav Pragi
je že več kakor 30 let občno znano do-
mače zdravilo slast vzbujajočega, pre-
baviljanje pospešujočega in mlo odvaža-
jočega učinka. Prebaviljanje se pri red-
nem uporabljanju istega sredstva okrep-
čuje in obdržuje v pravem teku.
VARILO!
Vsi deli anabalaže imajo
zraven stoječo postavno
deponovano varstveno
znamko.
Glavna zaloga:
lekarne **B. Fragnerja** v Pragi,
c. in kr. dvornega
dobarvitelja
„pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.
Velika steklenica 2 K, mala 1 K.
Po pošti razpošilja se vsak dan.
Proti vpošiljavi K 250 se pošlje velika
steklenica in za K 150 mala steklenica
na vse postaje avstro-ogerske monarhije
poštne prosto.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mardet-
schläger, J. Mayr. (14-26)

Denarna posojila
izposluje pod jako ugodnimi pogoji in v najkrajšem času
Vinko Jurca v Kranju št. 148.

Emajlirani in porcelanasti
higijenični pljuvalniki
natančno po predpisu
v največji izbiri
se dobivajo najcenejše pri tvrdki
Fran Kollmann
trgovce s steklenino in s porcelanom
v Ljubljani, Mestni trg. (592-1)

Ustanovljeno leta 1832.
Priznано najboljšo
oljnate barve
zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurencu
po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pebarvati
veliko površino, razpošilja po nizkih cenah
Adolf Hauptmann v Ljubljani
tovarna oljnatih barv, firmeža, laka in steklarskega kleja.
Električni obrat. (413-4)
Prodaja na debelo!
Prodaja na drobno!

Kranjsko društvo za varstvo lova.
Razpis premij.
Odbor kranjskega društva za varstvo lova je v smislu svojih, po pravilih
določenih namenov sklenil, da se za varstvo lova posebno zaslužnim lovstvo-
varstvenim osebam razdelje premije.
Prošnje za podelitev premije naj obsegajo kratko pojasnilo o storjenih
delih v lovstvenem varstvu v letu 1902., in naj jih podpiše lovstveni gospodar
ali njega namestnik.
Prošnje je poslati
do dne 31. marca 1903 (498-2)
v Ljubljano odboru kranjskega društva za varstvo lova.
V Ljubljani, dne 18. februvarja 1903.
Odbor kranjskega društva za varstvo lova.

Ivan Hajek
krojač-specijalist za elegantne moške obleke po meri
promovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Dijonu 1898
in z razstavno svetinjo na Dunaju 1898
Dunaj VI/I, Millergasse št. 41
Podružnica: (584-2)
v Ljubljani, v hotelu „PRI SLONU“
razpošilja jako elegantne in dobro prilježne obleke za gospode
iz najtinejšega tu in inozemskega sukna najnovejših barv.
Naročila iz dežele točno.
Vzorec pošilja na zahtevanje tudi na dom. — Obnošene a dobro
ohranjene obleke po dunajskem sistemu se sprejemajo v protiračun.

Od 2. marca t. 1. dalje
se bode manufakturno blago tvrdke
Konrad Schumi
v Prešernovih ulicah št. 1
prodajalo po zelo znižani ceni.
In sicer se že dobi:
dobro kotun meter od 16 kr. višje
„ cefir „ „ 16 „ „
dobro platno iz bombaževine „ „ 16 „ „
kravate za gospode komad „ 16 „ „
pentlje „ „ „ 16 „ „
ženske nogavice par „ 16 „ „
dobro moško sukno iz ovčje volne meter „ gld. 1— „
Velika izbira damskih bluz
„ „ imitiranih preprog, pravih axminsterskih
volnenih preprog v vsaki velikosti, dolgih preprog za tla, miznih
in posteljnih opravi, orientalskih in čipkastih zagrinjal, francoskih
stores, prevlek za žimnice, platna za rjuhe, brisalk iz bombaže-
vine, platna in brisalk za frotiranje, francoskega satina, batista,
kakor najtinejšega blaga za dame in gospode, dežnikov in soln-
čnikov od 90 kr. višje, bombažastih, batistastih in platnenih žepnih
robcev in vsega drugega manufakturnega blaga.
Nihče naj ne zamudi prilike, da si preskrbi potrebščine
za pomlad dobro in ceno. (609-1)

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
Šivalni stroji po najnižji ceni.
Blekile in v to stroko spadajoča po-
pravila izvršuje dobro in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in znamenjujejo. — Pri
zunanjih naročilih blagovni naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
šetilnih ognjia
najprostejših kakor tudi najtinejših,
z zolta medjo ali mesingom montira-
nih za obklade v pečnicami ali kahlami.
Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvrše.

Alojzije Kraczmer
prodaja in izposojevalnica
glasovirjev in harmonijev
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
Največja
zaloga
glasbenega
rodja.
Lastna delavnica
za popravljanje.
Zastopnik c. kr. dvornega in komor-
nega tovarnarja /glasovirjev:
L. Bösendorfer.
Ubiralec iglasovir-
jev v glasbenih
zavodih „Glasbena
Matica“ in
„Filharmonično
društvo“ v Ljubljani

Modni kamarni. Loško sukno.
Ostanki
za polovico cene
Sukneno blago
za moške obleke
po najugodnejši ceni
priporoča
R. Miklauc
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 5.

Najnižje cene
Največji izbor
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.